

HAKİKAT'te Bu Ay:

TAKDİM

BAŞYAZI

"Siz Beşeriyet için Meydana Çıkarılmış En Hayırlı Bir Ümmetsiniz." (Â-i imrân: 110)

"İzzet Allah'ındır, Allah'ın Peygamber'inindir ve Bütün Müminlerindir." (Münâfikûn: 8)

"Yarattıklarımızdan Öyle Bir Topluluk da Vardır ki, Onlar Hakk'a İletirler ve Hak İle Hüküm Verirler." (A'râf: 181)

"Ümmetimden Bir Tâife, Kıyamet Gününe Kadar Hakk için Muzaffer Bir Şekilde Mücadeleye Devam Edecektir." (Hadis-i Şerif)

"Ümmetim Yağmura Benzer. Evvelkiler mi Daha Hayırlıdır, Sonrakiler mi Daha Hayırlıdır Bilinmez." (Hadis-i Şerif)

ÜMMET-İ MUHAMMED

Ümmet-i Merhume
Dünya da Müminlerin, Âhret de
Büyük Bir Lütuf
Bütün Ümmetlerin Şâhidi
Dinin Yardımcıları
İnsanlığın Âdil Şâhitleri
Ehl-i Beyt
Ashâb-ı Kiram
Tâbiîn-i Kiram
HÂTEM-İ VELİ
Üzerine Yemin Edilenler
Hadis-i Şerif'ler

Kadir Sûre-i Şerif'inin Tefsiri (1)

[Kadir Gecesi](#)

Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm

["Cihadın Ruhu"](#)

"Andolsun o koştukça koşanlara! Kıvılcımlar saçanlara! Sabahleyin akına çıkanlara! Orada tozu dumana katanlara! O toz duman içinde bir topluluğun ortasına dalanlara andolsun ki!" (Âdiyât: 1-5)

EVLİYÂ-İ KİRÂM -kaddesallahu Esrârehüm- Hazerâtı'nın "Hâtemü'l-Evliyâ" Hakkındaki Beyan ve İfşaatları (118)

[Seyyid Mustafa Râsim Efendi -kuddise sirruh-](#)

Allah-u Teâlâ'nın Sevgililerinin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (53)

[Sadreddîn el-Konevî -kuddise sirruh- \(1\)](#)

"Ümmet-i Muhammed velîlerinin kâmillerinden olan, kendilerine 'Enbiyâ-yı evliyâ' (Peygamberler gibi olan velîler) denilen ulu bir tâifenin, Muhammedi kuşatıcılığa mahsus olan zevklerden nasîbî vardır. İşte Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem-in gerçek halifeleri, vârisleri ve kardeşleri de onlardır. (Tebisretü'l-Mübtedî ve Tezkîretü'l-Müntehî)

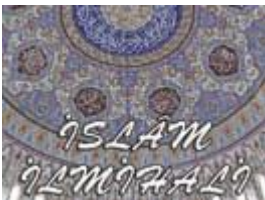
Tasavvuf'un Aslı Hakikat ve Marifetullah İncileri

[Zikrullah'tan Kaçanlar ve Karşı Çıkanlar](#)

"Allah ortaksız olarak zikredildiği zaman ahirete inanmayanların kalpleri nefretle çarpar." (Zümer: 45)

İSLÂM İLMİHALİ

[Mezheplerin Ortaya Çıkışı \(2\)](#)

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde: "**Ümmetimin ihtilâfı rahmettir.**" buyurmuşlardır. (Nevâdir-ül Usûl) Yani fakih ve müctehidlerin büyüklerinin arasındaki ihtilâf, şeriat dairesini genişlettiği ve ümmet-i Muhammed'in muamelelerini kolaylaştırmaya sebep olduğundan rahmete vesiledir.

GÜNDEM

[Robot Orduları Meydana İndi!](#) / Uğur Kara

Bir zamanlar bilim-kurgu filmi olarak seyrettiğimiz "robot orduları" artık bir gerçek olarak karşımızda duruyor. Amerika ordusunu büyük bir hızla "İnsansız Harp Araçları" ismiyle genelleyebileceğimiz robot sistemleri ile donatıyor. Uzaktan kumanda ile çalışan bu sistemlerin, öldürmeye kendi kendine karar veren türlerini geliştirmeye çalışıyor. Türkiye de "Elektronik Harp Sistemleri" konusunda yakaladığı gelişme düzeyi sayesinde uzaktan kumandalı insansız harp araçları konusunda dünyanın önde gelen ülkeleri arasına girmeye çalışıyor. Amerika ile boy ölçüşecek derecede olmasa da dünyada söz sahibi olabilecek bir potansiyeli barındırıyor. Ancak sadece potansiyel sahibi olmak yeterli değil. Karşımızda hızla "Robot orduları" techiz eden bir küffar var.

TARİHTEN SAYFALAR

[Murâd Hüdâvendigâr'ın Seferlerine Işık Tutan En Eski "Gazavât-nâme" Örneği:](#)
["Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân bin 'Osmân Hân" / Hakan Yılmaz](#)

Osmanlı seferleri adına kaleme alınmış ilk ve en eski gazavât-nâme örneğini teşkil eden bu metin, aslında daha uzun ve ayrıntılı bir incelemeyi gerektirmektedir. Biz burada eserin yalnızca ana hatlarını belirlemek ve târihî önemini ortaya koyacak birkaç delil göstermekle yetindik.

| [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Bismillahirrahmanirrahim

"Allah-u zül-celâl vel-kemâl Hazretleri'ne; O'nun sevdiği ve beğendiği şekilde bitmez-tükenmez hamd-ü senâlar olsun.

Peygamberimiz Efendimiz'e, onun diğer peygamber kardeşlerine, hepsinin Âl ve Ashâb-ı kiram'ına, etbâına, ihsan duygusuyla kıyamete kadar onlara tâbi olup izinden gidenlere; sonsuzların sonsuzuna kadar salât-ü selâmlar olsun."

Muhterem Okuyucularımız;

Peygamberlerin her biri birer yıldızdılar. Güneşin doğmasından önce karanlıktaki insanlara ışık saçtılar, kendi ümmetlerinden zulmeti kaldırdılar.

Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm ise fazilet semâsının güneşidir, bütün nurların aslıdır. Cümle âlemin nuru, gurur ve sürurudur. Nurlar onun nurundan yayılmıştır.

Ayın, güneşin, yıldızların nuru; onun nurundan iktisab ve iktibas edilmiştir.

Kıyamete kadar insanları şirkten, küfürden, isyan ve tuğyandan, cehâlet ve dalâletten kurtaracak, âlemi hidayet nuru ile gündüz gibi aydınlatacaktır.

Bütün paygamberlerin en güzeli. Onların güzellikleri o Nur'un güzelliğinden iktibas edilmiştir.

Diğer peygamberlerin pak ruhları onun nurundan yaratıldıkları için, sadece gönderildikleri topluluklara rahmet oldular. O ise aynıyle rahmettir.

"Resul'üm! Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik." (Enbiyâ: 107)

İlâhî fermanının mazharı olmuştur.

Bu Âyet-i kerime ile Zât-ı şerifî müstesnâ bir mahiyet kazanmıştır. Varlığı bütün varlıklar için en büyük rahmettir. Rahmet-i ilâhî'nin tecessüm etmiş bir tecellîsidir. Hazret-i Allah'ın bütün âlemleri bir kimsede toplaması elbette mümkündür.

O ki iman hakikatlerinin menbâi, Rahmânî sırların iniş yeri, Rabbânî memleketin mahrem-i esrârı, bütün peygamberlerin ahd ve misaklarının vasıtası, Livâ-i izzet'in sahibi, ezel sırlarının müşâhidi, Kelâm-ı kadîm'in tercümanı, ilim ve hikmetin kaynağı, dünya ve ukbâ ehlinin cesetlerinin ruhudur.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Nitekim kendi içinizden size âyetlerimizi okuyacak, sizi tezkiye edecek temizleyecek, size kitap ve hikmeti öğretecek, bilmediklerinizi size öğretecek bir PEYGAMBER gönderdik." (Bakara: 151)

Allah-u Teâlâ Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ini insanların en mükerrem ve en değerlisi kıldığı gibi, Ümmet-i muhteremesi'ni de ümmetlerin en hayırlısı, en faziletlisi yapmıştır.

Nitekim Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurur:

"Siz beşeriyet için meydana çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz." (Âl-i imrân: 110)

Bu fazilet ve meziyetlerin hepsi, Resulullah Aleyhisselâm'dan gelmektedir. O çok âli ve muhterem olduğu için ümmeti de öyle olmuştur.

Âyet-i kerime'de:

"İzzet Allah'ındır, Allah'ın Peygamber'inindir ve bütün müminlerindir." buyuruluyor. (Münâfikûn: 8)

Ona izzet asaleten verilmiştir. Ümmetine ise ona tâbi oldukları için, yolunda buldukları için verilmiştir.

Bu lütûf ve ikrama nâil olabilmekten daha üstün ne olabilir? Siz neye aldandınız, neye kapıldınız? Dünyanın süsüne lüksüne, lezzetine mi kapıldınız da şeytana uydunuz? Siz şeytan ile ve ilâhlarınızla övünürken, hiç şüphe yok ki Var ile övünürüm, varlığımdan utanırım. Benim tek övündüğüm Hazret-i Allah ve Resulullah Aleyhisselâm'dır.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Ümmetimden bir tâife kıyamet kopuncaya kadar Allah'ın yardımı ile muzaffer olmakta devam edecek, muhalefette bulunanlar onlara zarar veremeyeceklerdir." (Tirmizî)

Bunlar onun has ümmetidirler, sapıkları bertaraf ederler.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in eşsiz ve nadide güzelliklerinden bahsedip, ona lââyık ümmet olmaya çalışanların ilk devirlerden bu yana ayrı ayrı izâhları yapılmış ve Ümmet-i Muhammed'in istifadesine arz edilmiştir.

Bu minval üzere bu ay içerisinde idrak edeceğimiz; Kâinatın Efendisi -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in teşrif-i dünya olan mübarek **"Mevlid Kandili"**nizi tebrik eder, Cenâb-ı Hakk'tan hayırlara

vesileler olmasını, fitne ve fesad yuvaları içinde çeşitli tezgâh ve plânlar peşinde koşanların, plân ve tuzaklarının kendilerine dönmesini niyaz ederiz.

Bâki esselamü aleyküm ve rahmetullah...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

"Siz Beşeriyet İçin Meydana Çıkarılmış En Hayırlı Bir Ümmetsiniz." (Âl-i imrân: 110)

"İzzet Allah'ındır, Allah'ın Peygamber'inindir ve Bütün Müminlerindir."
(Münâfikûn: 8)

"Yarattıklarımızdan Öyle Bir Topluluk da Vardır ki, Onlar Hakk'a İletirler ve Hak İle Hüküm Verirler." (A'râf: 181)

"Ümmetimden Bir Tâife, Kıyamet Gününe Kadar Hakk İçin Muzaffer Bir Şekilde Mücadeleye Devam Edecektir." (Hadis-i Şerif)

"Ümmetim Yağmura Benzer. Evvelkiler mi Daha Hayırlıdır, Sonrakiler mi Daha Hayırlıdır Bilinmez." (Hadis-i Şerif)

ÜMMET-İ MUHAMMED

Allah-u Teâlâ, kulu ve Resul'ü Muhammed Aleyhisselâm'ın fazilet ve meziyetini, şeref ve haysiyetini, yüceler yücesindeki mevkiini çok açık bir şekilde beşeriyete ilân etmiştir:

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber (Muhammed)e çok salât ve senâ ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salât-ü selâm getirin ve tam bir teslimiyetle gönülden teslim olun." (Ahzâb: 56)

Peygamber'ine Allah-u Teâlâ'nın salâtı; onu en yüce makamda yâdetmesi, onu rahmeti ile rızâsı ile tebci ve tebrik etmesidir. Meleklerin salâtı ise; onun için Allah'a duâ etmeleri, istiğfarda bulunmalarıdır. İnsanlarınki de öyledir. Ne yüce mertebedir ki, onu yaratan ona salât-ü selâm getiriyor, sevgili Peygamber'ini anıyor. Ulvî makamındaki melekler de onun için mağfiret diliyorlar, senâ ediyorlar.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz inanan bütün insanlara Allah-u Teâlâ'nın en büyük nimetidir. Tabii ki bilen için...

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Andolsun ki, Allah müminlere kendi içlerinden bir PEYGAMBER göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur." (Âl-i imrân: 164)

Bu lütf gerçekten lütufların en büyüklerinden birisidir. Onu göndermeseydi, emir ve yasaklarını bize duyurmasaydı, sapıklık çukurlarında kalırdık, hidayetden mahrum, ebedî bir azaba düçar olurduk. Allah-u Teâlâ'nın onu göndermesi insanlık âlemine en büyük lütuflarından birisidir. İman edenler kurtulacak, iman etmeyen kurtulamayacaktır.

Sûrî ve mânevî, zâhiri ve bâtinî, ilmî ve amelî, dünyevî ve uhrevî bütün üstünlüklerin ve yüceliklerin hepsi onda toplanmıştır.

İnsan haysiyetini, şeref ve itibarını zedeleyecek maddî ve mânevî her türlü çirkinliklerden, ahlâkî kötülüklerden; kararar ruhları, taşlaşmış kalpleri küfrün ve şirkin bütün kirlerinden arındırıp temizlemiştir.

Ve kıyamete kadar da böyle devam edecektir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Nitekim kendi içinizden size âyetlerimizi okuyacak, sizi tezkiye edecek temizleyecek, size kitap ve hikmeti öğretecek, bilmediklerinizi size öğretecek bir PEYGAMBER gönderdik." (Bakara: 151)

"Muhammed Aleyhisselâm insanlığa ne getirdi?" diye sorulacak olursa, bu Âyet-i kerime'yi okumak kâfidir.

Bu şanlı Peygamber onları her türlü pisliklerden, mânevî kirlerden, çirkin işlerden ve şirkten temizlemiş, nefislerini arındırıp yüceltmiş, karanlıklardan aydınlığa çıkartmıştır.

Onun ümmetinden olmayanlar, anlatılan devlete eremezler.

Ona tâbi olup yolunda bulunanlar, Allah-u Teâlâ'nın zâtî tecellîsine kavuşurlar. İzinde ilerlemekle, bütün mertebelerin üstünde bulunan kulluk makamına ulaşırlar.

Onlar onu buldular, Hakk'ı buldular. Hakk'ı bulan ebedî saâdete erişir. Dünyada Hakk ile yaşar, kabirde O'nunla olur, mahşerde O'nunla olur, Cennet-i âlâ'da da O'nunla olur.

Bu güzide peygamber, Allah-u Teâlâ'nın beşeriyete en büyük nimetidir:

"Çünkü onlara Allah'ın âyetlerini okuyan, kendilerini tertemiz yapıp arıtan, kitap ve hikmeti öğreten kendi içlerinden bir peygamber göndermiştir."

Halbuki onlar daha önce apaçık bir sapıklık içinde idiler." (Âl-i imrân: 164)

İşte Allah-u Teâlâ bu nur sayesinde onları karanlıktan aydınlığa çıkardı. Hidayet nuruna kavuşturdu ve sapıklıktan kurtardı. Bundan büyük nimet ve lütf olur mu? Allah-u Teâlâ insanların ebedî azaptan kurtulmasına, ebedî saâdete ermesine onu vasıta kıldı.

O bir hidayet nurudur. Allah'a varan hedefe onun yolundan gidilir, hakikatin köprüsüdür. Allah-u Teâlâ onu, kullarının hidayete ulaşmalarına sebep kılmıştır.

Ebedî âleme teşrif buyurduktan sonra, nübüvvet ve risâlet nurları kıyamete kadar devam edecek; insanlar o nurla nurlanıp, o nurla hidayete ereceklerdir.

İnsanlar için en büyük bahtiyarlık, en yüksek mertebe ve en büyük meziyet, emsali görülmemiş ve bir daha da görülmeyecek olan Peygamber Aleyhisselâm'ın yolunda yürümek, yüce ahlâkını tatbik edebilmektir.

Yaptıklarını yapanlar, gösterdiği yoldan gidenler, dünyada saâdete ahirette ise selâmete kavuşacaklardır.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Bu Peygamber'e inanan, saygı gösterip aziz tutan, ona yardım eden, onunla gönderilen nura uyanlar yok mu? İşte onlar kurtuluşa ve saâdete erenlerdir." (A'râf: 157)

Allah-u Teâlâ Peygamber'ine tâzimde bulunulmasını, tebcil olunmasını, değer verilmesini ve yüceltilmesini emretmektedir.

"(Ey insanlar!) Allah'a ve Peygamber'ine inanasınız, ona yardım edersiniz, onu büyük tanıyıp saygı gösterirsiniz." (Fetih: 9)

İmanın muktezası, Allah-u Teâlâ'nın ve Peygamber'inin huzurunda edeplere riayet etmek ve onu gücendirmekten son derece sakınmaktır.

Resulullah Aleyhisselâm'a hâl-i hayatında ne kadar tâzim lâzımsa, vefatından sonra da o kadar tâzim lâzımdır. Her hâl ve ahvâlde hürmet vecibesini korumak gerekir.

•

**"Resul'üml
Biz seni âlemlere
rahmet
olarak
gönderdik."
(Enbiyâ: 107)**

Peygamberimiz Muhammed Aleyhisselâm'ın zâhirdeki hayat-ı saâdetleri "**Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm**" isimli eserde Âyet-i kerime ve Hadis-i şeriflerin nûr ışıqı altında selis bir üslupla ele alınmıştır. Mâlum olduğu üzere Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in altmış üç yıllık ulvî hayatı; "**Peygamberlikten Önceki Hayatı**" ve "**Peygamberlikle Geçen Hayatı**" olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. Eserde doğumundan başlayıp sekiz yaşına kadar geçen süre çocukluk devresi, yirmi beş yaşına kadar geçen süre gençlik devresi, kırk yaşına kadar geçen süre ise evlilik safhası olarak incelenmiştir. Peygamberlik devri de; "**Mekke Devri**" ve "**Medine Devri**" olarak iki bölüme ayrılmaktadır. Peygamberlikte geçen ömrünün on üç yıllık Mekke devresi incelenirken nübüvvetin başlangıcı esas alınmış, on üç yılın hülasası yapılmıştır. Medine devrinde ise Hicret esas alınmış: "**Hicretin Birinci Yılı... İkinci Yılı...**" gibi, on yıllık hayat-ı saâdetleri Ümmet-i Muhammed'in ibret nazarlarına arz edilmiştir.

سند امتیاز

تبریت منیت سے تصدیق کی جاتی ہے کہ کلام اللہ
کی تالیف کردہ کتاب "ہزرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی زندگی اور نبوت و وحی پر مشتمل ہے۔"
میں سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی سیرت و تاریخ پر روشنی ڈالنے کے لیے لکھی گئی ہے۔
تبریت منیت سے تصدیق کی جاتی ہے کہ کلام اللہ کی تالیف کردہ کتاب "ہزرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی زندگی اور نبوت و وحی پر مشتمل ہے۔"
میں سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی سیرت و تاریخ پر روشنی ڈالنے کے لیے لکھی گئی ہے۔

حکومت پاکستان
وزارت مذہبی امور
اسلام آباد

تاریخ: 11 مئی 1997ء
نمبر: 11/1997

Muhterem müellif Ömer Öngüt'ün "Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm" isimli bu eseri, Pakistan Devleti tarafından 1997 yılında düzenlenen Dünya Siret yarışmasında birincilik ödülüne layık görülmüş ve Muhterem müellif'e bu liyakat belgesi verilmiştir.

O ki yaratılmışların en hayırlısıdır. Allah-u Teâlâ'nın Habib-i Ekrem'i, dostu, arşının nuru, vahyinin emindir. Ziynetlendirdiği, şereflelendirdiği, keremlendirdiği, büyük kıldırdığı, ilm-i ezelisini tâlim buyurduğu temiz kuludur.

Allah-u Teâlâ onu peygamberlerin efendisi ve sonuncusu, takvâ sahiplerinin önderi, günahkârların şefaathçısı ve âlemlerin rahmeti yapmıştır.

O ki iman hakikatlerinin menbâi, Rahmânî sırların iniş yeri, Rabbânî memleketin mahrem-i esrârı, bütün peygamberlerin ahd ve misaklarının vasıtası, Livâ-i izzet'in sahibi, ezel sırlarının müşâhidi, Kelâm-ı kadîm'in tercümanı, ilim ve hikmetin kaynağı, dünya ve ukbâ ehlinin cesetlerinin ruhudur.

Resulullah Aleyhisselâm'ın, başkasında bulunmayan, eşi benzeri olmayan yüce değerleri vardır:

İlk defa onun için kabir yarılacak ve o binitli olarak mahşere gelecektir. Mahşer divanının en büyüğü odur.

Âdem Aleyhisselâm'ın ve ondan sonra gelenlerin altında toplandıkları sancak onun sancağıdır.

Durak yerinde ziyaretçileri en çok olan havuz onun havuzudur.

En yüce ve en büyük şefaath Allah katında onun şefaathıdır.

Ümmeti arasında hüküm veren ilk peygamber odur.

Bütün müminler cennete onun şefaati sayesinde gireceklerdir.

Cennete ilk giren odur.

Onun ümmeti cennete diğer ümmetlerden önce gireceklerdir.

Cennetteki makamların en yücesi olan "**Vesile**"nin sahibi odur.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Allah'ın senin üzerindeki lütuf ve nimeti çok büyüktür." (Nisâ: 113)

Üstünlüklerin en üstünü Hazret-i Allah'ın dostu olmasıdır.

Bir yaratılmış ki yaratan ona âşık olmuş.

.

Bütün peygamberlerin en güzelidir. Onların güzellikleri o Nur'un güzelliğinden iktibas edilmiştir.

Diğer peygamberlerin pak ruhları onun nurundan yaratıldıkları için, sadece gönderildikleri topluluklara rahmet oldular. O ise aynıyle rahmettir.

"Resul'üm! Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik." (Enbiyâ: 107)

İlâhî fermanının mazharı olmuştur.

Bu Âyet-i kerime ile Zât-ı şerifi müstesnâ bir mahiyet kazanmıştır. Varlığı bütün varlıklar için en büyük rahmettir. Rahmet-i ilâhî'nin tecessüm etmiş bir tecellîsidir. Hazret-i Allah'ın bütün âlemleri bir kimsede toplaması elbette mümkündür.

Bu rahmetin mânâsını şöyle arzedelim: Kuru toprağı bir düşünün. Cama atsanız camı, insana atsanız gönlü kırar. Bu sert toprağa rahmet inince yumuşayıveriyor. İçindekileri dışarıya atıp nice nice bitkiler fişkırtıyor.

Yağmur olmayınca hayat olmaz. Her zerredeki hayat o rahmetten gelir. Her zerrede Allah-u Teâlâ'nın ulûhiyet sırları olduğu gibi, Rahmeten lil-âlemîn olan Resulullah Aleyhisselâm'ın rahmeti de her zerrede mevcuttur. Çünkü Allah-u Teâlâ mükevvenâtı o nurdan yaratmıştır.

Bir Âyet-i kerime'de de:

"O sizden iman edenler için bir rahmettir." buyruluyor. (Tevbe: 61)

Bu âleme teşriflerinden önce bütün peygamberler ve mukarreb melekler katında, mübarek vücudunun âlemlere rahmet olduğu biliniyordu. Semâvî kitaplarda çok çok övülmüştür, kıyamete kadar da övülüp senâ edilecektir.

Onun rahmet olduğunu tasdik edip ümmeti olanlara, zâhir ve bâtın her türlü rahmet kapıları açılır. O rahmetten nasibini alanlar; dünyada da ahirette de saâdet ve selâmete kavuşurlar, her türlü kötülüklerden sıkıntılardan kurtulurlar.

Müminlere rahmettir. Çünkü onlara doğru yolu göstermiştir. Kâfirlere de rahmettir, çünkü azaplarının ertelenmesine vesile olmuştur.

"Yâ Resulellah! Şu müşrikler için bedduâ etseniz!" denildiğinde:

"Şüphesiz ki ben lânet edici olarak değil, rahmet olarak gönderildim." buyurmuşlardı. (Müslim: 2599)

Ondan önce gönderilen herhangi bir peygamberi, ümmeti ısrarla reddettiği zaman; Allah-u Teâlâ onları yere batırma, suda boğma... gibi cezalarla helâk ediyordu. Fakat onu tekzib eden müşriklerin azâbı ise öldükten sonraya tehir edilmiştir.

Nitekim Âyet-i kerime'de:

"Sen içlerinde iken Allah onlara azâb etmez." buyuruluyor. (Enfâl: 33)

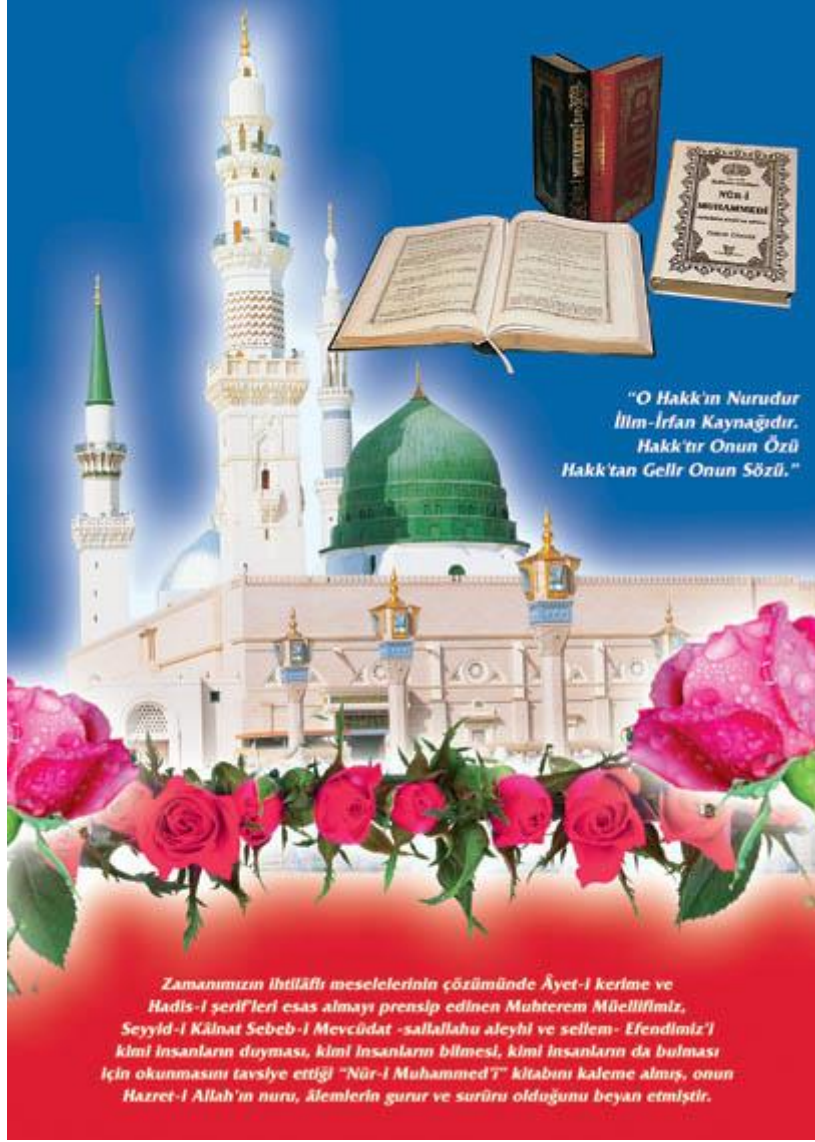
Rahmet peygamberi olduğu için, aralarında bulunmasından dolayı Allah-u Teâlâ bir ikram olarak onlara mühlet vermiştir.

Bu onlar için büyük bir rahmet oldu. Birçoğu hakikati görerek dâvete icâbet ettiler ve iman selâmetine eriştiler.

Diğerleri de itaat etmiş olsalardı, onlar da o rahmetten istifade edeceklerdi. Fakat o Nur'a karşı gözlerini yumdukları için, kendi kendilerini felâkete atmış oldular.

Ondan sonra bir peygamber gelmeyeceğine göre, dünyanın sonuna kadar âlemlere rahmettir. Hayatı rahmettir, memâtı da rahmettir.

•

Allah-u Teâlâ, kulu ve Resul'ü Muhammed Aleyhisselâm'ın fazilet ve meziyetini, şeref ve haysiyetini, yüceler yücesindeki mevkiini çok açık bir şekilde beşeriyete ilân etmiştir:

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber (Muhammed)e çok salât ve senâ ederler.

Ey iman edenler! Siz de ona salât-ü selâm getirin ve tam bir teslimiyetle gönülden teslim olun."
(Ahzâb: 56)

Peygamber'ine Allah-u Teâlâ'nın salâtı; onu en yüce makamda yâdetmesi, onu rahmeti ile rızâsı ile tebci ve tebrik etmesidir.

Meleklerin salâtı ise; onun için Allah'a duâ etmeleri, istiğfarda bulunmalarındır. İnsanlarınkı de öyledir.

Ne yüce mertebedir ki, onu yaratan ona salât-ü selâm getiriyor, sevgili Peygamber'ini anıyor. Ulvî makamındaki melekler de onun için mağfiret diliyorlar, senâ ediyorlar.

Bu nimet ve şereften üstün bir ikbal ve ikram düşünülemez.

Sonra da süflî âlemdeki insanlara Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ine salât-ü selâm getirmelerini emrediyor.

Müminler bu sayede kendilerini zulmetten nura kavuşturan, ulvî ufukların kapılarını açan Peygamber'lerine; salât ve selâmlarını, hürmet ve tâzimlerini, övgü ve senâlarını, minnettarlıklarını arzemiş oluyorlar.

Bu vesile ile de Allah katında itibar kazanmış, birçok ecir ve mükâfâtlara nâil olmuş oluyorlar.

Sâdık müminler asırlar boyu o Nur'un aşkında ve şevkinde yaşamışlar, ona karşı besledikleri muhabbet bağından bir an olsun ayrılmamışlar, salât-ü selâm ile tebcil etmekten geri durmamışlardır.

•

Peygamberlerin her biri birer yıldızdır. Güneşin doğmasından önce karanlıktaki insanlara ışık saçılar, kendi ümmetlerinden zulmeti kaldırdılar.

Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm ise fazilet semâsının güneşidir, bütün nurların aslıdır. Cümle âlemin nuru, gurur ve sürurudur. Nurlar onun nurundan yayılmıştır.

Ayın, güneşin, yıldızların nuru; onun nurundan iktisab ve iktibas edilmiştir.

"Ay dahi güneş dahi, nurundan Muhammed'in,

Cümle şekerler tadı, tadından Muhammed'in."

Kıyamete kadar insanları şirkten, küfürden, isyan ve tuğyandan, cehâlet ve dalâletten kurtaracak, âlemi hidayet nuru ile gündüz gibi aydınlatacaktır.

•

Onu bizzat gören, uğruna canlarını ve mallarını feda etmekten bir an bile tereddüt etmeyen Ashâb-ı güzîn -radiyallahu anhüm- Hazerâtı'nın yanında, daha sonraki devirlerde de müslümanlar derin bir aşkla ona bağlanmışlar, o engin muhabbeti gönüllerinde yaşatmışlar ve yaşatmaktadırlar.

Hadis-i şerif'te şöyle buyuruluyor:

"Benden sonra birtakım insanlar gelecektir ki, onların her biri beni görmek için ehlini ve malını vermeye can atar." (Câmiüs-sağir)

Muazzez ism-i şerif'leri o günden bugüne milyarlarca insanın dillerini tezyin edip durmakta, getirmiş ve neşretmiş olduğu din nezih ruhlara hakim bulunmaktadır.

Hiçbir devirde, hiçbir zaman, hiçbir an ezân-ı Muhammedî semâlardan eksik olmamış ve olmamaktadır.

Bu ne muhabbet ihtişamıdır ki, gören âşık görmeyen âşık.

Ümmet-i Merhume:

Allah-u Teâlâ Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ini insanların en mükerrem ve en değerlisi kıldığı gibi, Ümmet-i muhteremesi'ni de ümmetlerin en hayırlısı, en faziletlisi yapmıştır.

Nitekim Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurur:

"Siz beşeriyet için meydana çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz." (Âl-i imrân: 110)

Bu fazilet ve meziyetlerin hepsi, Resulullah Aleyhisselâm'dan gelmektedir. O çok âli ve muhterem olduğu için ümmeti de öyle olmuştur.

"İyiliği emreder kötülükten vazgeçirmeye çalışırsınız ve Allah'a inanırsınız." (Âl-i imrân: 110)

Allah-u Teâlâ'nın bahsettiği bu izzet ve şerefe nâil olabilmek için, iyiliği söylüyorum; kötülükten, bölücülükten, fitne ve nifaktan vazgeçirmeye çalışıyorum. Ve Allah-u Teâlâ'ya bütün gönlümle inanıyorum, Elhamdü lillâhi Rabb'il-âlemîn.

Daha önce de arzettiğimiz gibi; bütün kitaplar satılsa bir lira dahi cebimize girmez.

"Sizden hiçbir ücret istemeyenlere uyun, ancak onlar doğru yoldadırlar." (Yâsin: 21)

Âyet-i kerime mucibince doğru yolda olduğumuzu size bildirmek için, hakikati söylediğimizi anlamanız için, Allah-u Teâlâ'nın emrinde ve Resulullah Aleyhisselâm'ın yolunda bulunduğumu ispat için böyle yapıyorum. Hiç bir dünyevî menfaatim yoktur, gayem rızâ-i ilâhî'dir.

Şöyle ki;

Huzûr-u ilâhî'ye çıktığım zaman, Rabb'ül-âlemin: *"Ey kulum! Dinimi paramparça yapmak isteyen, ümmet-i Muhammed'i paramparça yapan bölücülerini görmedin mi? Onlara karşı ne gibi bir müdahalen oldu?"* suâline karşı: *"Ya Rabb'el-âlemin! Ümmet-i Muhammed'e yönelen fitne ateşini elimden geldiği kadar söndürmeye çalıştım. Kullarını Allah ve Resul'ünde toplamak ve birleştirmek için takatim nispetinde gayret ettim. Hoşnutluğunu kazanmak için bölücü ve kâfirlerle çatır çatır savaştım. Hiçbir kınayıcının kınamasından çekinmedim ve yalnız ve yalnız senden korktum. Aslâ hiç kimseden birşey beklemedim."* diyebileyim.

Allah-u Teâlâ'nın bu Âyet-i kerime'nin tecelliyâtına mazhar etmesi, bu ilâhî lütfâ nâil kılması, benim için dünyalara değişilmez. Bu yolda bulduran sahibime sonsuz şükürler olsun! Allah'im bu yolda buldursun, bu yolda alsın.

Allah-u Teâlâ'nın hükümlerini hatırlatmak, ikaz ve irşad etmek vazifemiz olduğu için yapıyoruz.

Bu vazife bize Resulullah Aleyhisselâm'dan miras olarak gelir. Ondandır ve onun soyundan geldiğim için.

Bütün bu lütuf, feyiz ve bereket, bu ilim bize ondan geliyor. Bu rahmete nâil olmam, onun yolunda ve izinde bulunmamdan ötürüdür.

.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"O sizi seçti." buyuruyor. (Hacc: 78)

Sevdiği için, seçtiği için, öne sürdüğü için Rabb'ime sonsuz şükürler, Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ine de sonsuz salât-ü selâmlar eylesin.

Âyet-i kerime'de:

"İzzet Allah'ındır, Allah'ın Peygamber'inindir ve bütün müminlerindir." buyuruluyor. (Münâfikûn: 8)

Ona izzet asaleten verilmiştir. Ümmetine ise ona tâbi oldukları için, yolunda buldukları için verilmiştir.

Bu lütüf ve ikrama nâil olabilmekten daha üstün ne olabilir? Siz neye aldandınız, neye kapıldınız? Dünyanın süsüne lüksüne, lezzetine mi kapıldınız da şeytana uydunuz? Siz şeytan ile ve ilâhlarınızla övünürken, hiç şüphe yok ki Var ile övünürüm, varlığımdan utanırım. Benim tek övündüğüm Hazret-i Allah ve Resulullah Aleyhisselâm'dır.

İman ile küfür kesin olarak ayrılmıştır. Ben size imandan bahsediyorum ve irşad etmeye, ikaz etmeye çalışıyorum. Allah-u Teâlâ dilediğine hidayet verir, saâdetine eriştirir; dilediğine vermez, küfür batağında bırakır.

Bir Âyet-i kerime'de:

"Onlar yaratıkların en iyileridirler." buyruluyor. (Beyyine: 7)

Nebiler ve resuller ümmetlerine birer atıyyedir. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise bir hediyedir. Atıyye muhtaç olanlara verilir, hediye ise sevilenlere verilir.

Bir Hadis-i şerif'te ise:

"Ümmetim, ümmetlerin en hayırlısı kılındı." buyrulmaktadır. (Ahmed bin Hanbel)

Allah-u Teâlâ bu ümmeti en seçkin ümmet yapınca; onlara dinlerin en mükemmelini, yolların en güzelini bahşetmiştir.

Son peygamberin ümmeti oldukları için toprakta kalmaları az olacak, cennete bütün ümmetlerden önce girecekler, cennet sakinlerinin pek çoğu bu ümmetten olacaktır.

"Bizler en sonra gelmişken, kıyamet gününde en başa geçecek olanlarız." (Buhârî)

Dünya da Müminlerin, Âhret de:

Allah-u Teâlâ dünya nimetlerini, dostları olan müminlere has kılmıştır. İnanmayanlar her ne kadar ortak olsalar da, bu nimetler dünya hayatında Allah'a inanan ve Allah'a ibadet edenler için yaratılmıştır. Kıyamet günü ise sadece onlara tahsis edilecek, inanmayanlardan hiç kimse bu nimetlere eremeyeceklerdir. Zira cennet kâfirlere haram kılınmıştır.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Resul'üm! De ki: 'Allah'ın kulları için yarattığı süsü, ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kılmış?'

De ki: 'Bunlar dünya hayatında inananlarıdır. Kıyamet gününde ise yalnız inananlara tahsis edilmiştir.'

İşte biz bilen kimseler için âyetlerimizi böyle açıklıyoruz." (A'râf: 32)

Görülüyor ki Allah-u Teâlâ dünyada da ahirette de müminleri ayırmıştır. Bütün bu ikram ve ihsanları Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ine ve onun yüzüsuyu hürmetine ümmet-i muhteremesine bahşetmiştir. Her türlü nimet müminler için iniyor, fakat herkes istifade ediyor.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şeriflerinde buyururlar ki:

"Her asırda benim ümmetimde sabikûn (önde gelenler) vardır ki bunlara bûdelâ ve siddikûn itlak olunur. Haklarındaki inayet ve merhamet-i ilâhî o kadar boldur ki, sizler de o sayede yer ve

İçersiniz. Yeryüzü halkı için vukuu tasavvur olunan belâ ve musibetler onlarla kaldırılır."
(Nevadir-ül Usûl)

Bir veliye bunca ihsan, bunca ikram. Ya Allah-u Teâlâ'nın nuru olan Resulullah Aleyhisselâm'a neler verilmiştir?

İşte Âyet-i kerime, işte Hadis-i şerif! Allah-u Teâlâ bütün bu lütufları Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ine ikram ediyor, fakat inanan ve inanmayan herkes istifade ediyor. Amma mümin olmayanların istifade etmeleri geçici bir zaman içindir. Ahirette bu nimetlere iştirak edemezler. Çünkü Allah-u Teâlâ dünyanın Rahman'ı, ahiretin Rahîm'idir.

"Kadın olsun erkek olsun, her kim mümin olarak sâlih amel işlerse, biz onu (dünyada) çok güzel bir hayat ile yaşatırız. (Ahirette ise) mükâfâtlarını yaptıklarının en güzeli ile ödeyeceğiz."
(Nahl: 97)

Allah-u Teâlâ sadece ahirette değil, dünyada da huzurlu bir hayat bahşeder. Bu, iman edip sâlih ameller işleyenlere bir vaad-i sübhânî'dir.

Büyük Bir Lütuf:

Allah-u Teâlâ'nın ümmet-i Muhammed'e vâdetmiş olduğu fazilet ve meziyetleri, ihsan ve ikramları; başka ümmetlere verilmiş olanlardan çok fazla ve çok büyüktür.

Âyet-i kerime'lerde:

"Resul'üm! Müminlere Allah tarafından büyük bir lütuf olduğunu müjdele." (Ahzâb: 47)

Allah-u Teâlâ'nın ümmet-i Muhammed'e vaad etmiş olduğu lütuf ve ihsanları çok daha fazla ve çok büyüktür.

"Allah yakında müminlere büyük bir mükâfât verecektir." buyuruluyor. (Nisâ: 146)

Bu ilâhî müjde kıyamete kadar gelecek olanlara da şâmidir. Kıyametten sonra da ümmet-i Muhammed'e bahşedilecektir. Allah-u Teâlâ'nın sonsuz ihsan ve ikramıdır. İnanan bir kimse ibadet ve taati nispetinde bu nimete nâil olur.

Hiç şüphesiz ki müminler dünyaya ve ahirete ait bu muazzam nimetlere Muhammed Aleyhisselâm sayesinde ermişlerdir.

Bütün Ümmetlerin Şâhidi:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in risaletine Allah-u Teâlâ'nın şehâdet ettiğini, onun ise Zât-ı kibriyâ'nın birliğini tasdik ettiğini, müşriklerin küfür ve şirkinden uzak bulunduğunu beyan buyurmaktadır:

"Seni insanlara peygamber olarak gönderdik. Şâhit olarak Allah yeter!" (Nisâ: 79)

O aynı zamanda seninle onlar arasında da bir şâhittir. Onlara neler mükellef kıldığını ve buna karşılık, kendilerinin küfür ve inatları sebebiyle tebliğ ettiğin hükümlere rağmen sana nasıl bir karşılık verdiklerini çok iyi bilir.

"De ki: 'Şâhitlik bakımından hangi şey daha büyüktür?' De ki: 'Allah'tır. O, benimle sizin aranızda şâhittir.'" (En'âm: 19)

Allah-u Teâlâ benim Zât-ı akdes'i tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğuma, bütün sözlerimin de O'ndan olduğuna en büyük şâhittir. O'nun şâhitliği bana yeter!

"Bu Kur'an bana, sizi ve (sizden sonra) erişip ulaşan herkesi uyarmam için vahyolundu." (En'âm: 19)

Kıyamet gününe kadar gelecek bütün insanlar onun irşad sahası içindedir. Onun içindir ki; ne bir yahudi, ne bir hıristiyan, ne bir putperest hiç kimse iman etmedikçe kurtulamayacaktır. Çünkü onu duymayan hiçbir fert yok.

"Allah ile beraber başka ilâhlar olduğuna siz mi şâhitlik ediyorsunuz?" (En'âm: 19)

O ilâh edindiğiniz önderlerinizi niçin savunuyorsunuz?

"De ki: 'Ben şâhitlik etmem!'" (En'âm: 19)

Ben ancak onların bâtil olduklarını söylerim.

"De ki: 'O ancak bir tek ilâhtır.'" (En'âm: 19)

Ben Allah-u Teâlâ'yı bir olarak tanırım. O hüküm ve hikmet sahibidir. Yaratmak da emretmek de O'na mahsustur. Benim dinim benim olsun, sizin dininiz sizin olsun.

"Ben sizin şirk koştuğunuzdan uzağım." (En'âm: 19)

Ben sizin taptıklarınızdan, ilâh edindiklerinizden uzağım. Beni yaratana, yaşatana, öldürecek ve diriltecek olan tek olan Allah'a iman ettim ve O'na döneceğimi kabul ettim. Siz kime döneceksiniz?

.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in bütün ümmetler hakkında bir şâhit olarak gönderilmiş olduğunu beyan buyurmaktadır:

"O gün her ümmete kendilerinden bir şâhit göndeririz ve seni de bunların üzerine şâhit olarak getiririz." (Nahl: 89)

Seni öyle büyük bir makama getireceğiz ki; kıyamet günü bir araya toplanan bütün ümmetlerin şâhidi olacaksın, ümmetlerle peygamberleri arasında adâletle hüküm verecek olan bir hakemsin.

Sana indirilen Kitab-ı kerim, önceki kitaplara hâkimdir, onların risâletlerine şâhittir.

"Biz bu Kitab'ı sana her şey için bir açıklama, bir hidayet ve rahmet kaynağı, müslümanlar için bir müjde olarak indirdik." (Nahl: 89)

Öyle bir kitap ki, gönüllere şifâ olan açıklamalar vardır. Küçük büyük hiçbir şeyi bırakmamış, hepsini açıklamıştır. Bütün insanlık için bir hidayet rehberidir. Hususiyetle müminler için tam bir müjdedir.

.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'e hitap ederek şöyle buyuruyor:

"Kim de yüz çevirirse, biz seni onların üzerine bekçi göndermedik." (Nisâ: 80)

Senin vazifen ilâhî hükümleri onlara duyurmaktır. Yaptıkları işler sebebiyle onları hesaba çekecek ve cezalandıracak olan Allah'tır. Yaptıkları işlerden onlar sorumludurlar, sen onlardan mesul değilsin.

"Sen 'Allah' de, sonra bırak onları, daldıkları bataklıkta oynadursunlar." (En'âm: 91)

Müslüman olursanız bu bataktan çıkmış olursunuz. Aksi halde bu Âyet-i kerime'ye bakarak dalâlet batağının içinde yüzdüğünüzü açık olarak görün, bilin ve dalâletinizi kabul edin. Başkalarını da bu dalâlet batağına sürüklemeyin. Zira onların da günahlarını sırtlamış olursunuz.

Allah-u Teâlâ bütün ikazlara rağmen yola gelmeyen fâsıkların, yaptıklarının sonuçlarını mutlaka göreceklarını Âyet-i kerime'sinde beyan buyurmaktadır:

"Kendilerine verdiğimiz nimetleri inkâr etsinler ve sefa sürsünler bakalım! Yakında bilecekler!" (Ankebût: 66)

Ellerinde ateşle oynadıklarını, Allah-u Teâlâ'yı gadaplandırarak işler yaptıklarını ve gerçekten de azabı hak ettiklerini itiraf edecekler, söyleyecek bir söz de bulamayacaklar. Âdil-i mutlak olan Allah-u Teâlâ, yaptıklarının karşılığını onlara verecek.

.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde buyurur ki:

"İnsanları bilgisizce saptırmak için Allah'a karşı yalan uydurandan daha zâlim kim vardır?" (En'âm: 144)

Gerçekten bunlardan zâlim kimse yoktur.

"Böylece zulmeden kavmin kökü kesildi." (En'âm: 45)

Çünkü hak geldi bâtil zâil oldu. Elbet ki bu zâlimlerin de kökü kuruyacak.

"Âlemlerin Rabb'i Allah'a hamdolsun!" (En'âm: 45)

Dinin Yardımcıları:

İslâm'ın doğuşundan şu içinde bulunduğumuz zamana kadar birçok müslüman milletler, Allah'ın dinine yardımcı olmuşlardır. Kıyamete kadar da İslâm ümmetinden bir topluluk bu Din-i mübin'i ayakta tutmaya devam edecektir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Ey inananlar! İcinizden kim dininden dönerse, Allah onun yerine ileride öyle bir millet getirir ki; Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler.

Müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı başları dik ve güçlüdürler.

Allah yolunda cihad ederler.

Hiçbir kınayıcının kınamasından korkmazlar.

İşte bu, Allah'ın öyle bir lütf-u ihsanıdır ki, onu dilediğine verir. Allah'ın lütfu geniştir, herşeyi bilendir." (Mâide: 54)

Bu Âyet-i kerime Din-i İslâm'ı bölmek isteyenlere, Allah-u Teâlâ'nın emrinden ve yolundan çıkanlara bir ihtar-ı ilâhî'dir. Bu emr-i ilâhî'ye mi uyacaksınız, şeytanın izinden mi gideceksiniz?

Allah-u Teâlâ bu Âyet-i kerime'sinde yolunda bulunanların vasıflarını belirtiyor. Onlar birbirine karşı çok şefkakli, kâfirlere karşı başları dik ve güçlüdürler. Bu sertlik bu Âyet-i kerime'den ötürüdür, bu ilâhî bir lütuftur. *"Niçin bu kadar sert!"* demeyin, bu Âyet-i kerime'ye bakın, bizden bir şey beklemeyin.

•

Kur'an-ı kerim'in bu hükmü kıyamete kadar bâkidir. Âyet-i kerime'nin sırrı her zamanda, her asırda zuhur etmektedir. Kendilerine bu emaneti koruma şerefi verilen milletler, her ne zaman Din-i İslâm'a yardımcı olmaktan uzaklaşmışlarsa, Allah-u Teâlâ başka bir topluluğu öne geçirmektedir.

Her devirde irşad görevi kesintisiz devam etmiştir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Yarattıklarımızdan öyle bir topluluk da vardır ki, onlar Hakk'a iletirler ve Hakk ile hüküm verirler." (A'râf: 181)

Bu hükm-ü ilâhî Asr-ı saâdet'ten kıyamete kadar geçerlidir ve müslümanlar için büyük bir müjdedir.

Zira, Allah-u Teâlâ bu irşad memurlarını eksik etmeyecek ve kesmeyecektir.

Onlar Allah'tan gelen ve Allah'a râci olanlardır. O'nun emir ve nehiyelerini tebliğ ederler. Halkı her türlü sapıklıktan kurtarmaya çalışırlar, Allah-u Teâlâ'nın emir ve hükümlerine bağlarlar, bu suretle Hakk'a ulaştırmış olurlar.

Âyet-i kerime'de açıkça görülüyor ki onlar Hakk ile hüküm verirler. Size verilen bu hükümler Hakk'ın hükümleridir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Ümmetimden bir tâife kıyamet kopuncaya kadar Allah'ın yardımı ile muzaffer olmaktan devam edecek, muhalefette bulunanlar onlara zarar veremeyeceklerdir." (Tirmizî)

Bunlar onun has ümmetidirler, sapıkları bertaraf ederler.

•

Allah-u Teâlâ Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ine hitap ederek Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"O (Kur'an) hak olduğu halde senin kavmin onu yalanladı." (En'âm: 66)

Mekke müşrikleri yalanladığı gibi, bu bölücüler de seni ve Hakk'tan geleni yalanladılar.

Ya Resulellah! Seni inkâr ettikleri gibi, Allah-u Teâlâ'nın senin hakkında verdiği hükmü de inkâr ettiler.

"De ki: 'Ben sizin üzerinize vekil değilim.'" (En'âm: 66)

Resulullah Aleyhisselâm Allah-u Teâlâ'nın emir ve hükümlerini tebliğe memurdur, hiç kimsenin üzerine vekil değildir. Allah-u Teâlâ dilediğine iman lütfeder, dilediğini sapıklıkta bırakır. O sizin sapıklığa düşmenizden mesul değildir.

Diğer bir Âyet-i kerime'de ise şöyle buyuruyor:

"Eğer o kâfirler bu verdiklerimizi inkâr ederlerse, şüphesiz ki inkârcı olmayan bir kavmi buna vekil kılarız (yerlerine bunları inkâr etmeyecek bir kavim getiririz)." (En'âm: 89)

Şüphesiz ki Allah-u Teâlâ her şeye kâdirdir. İnsanları imtihan sahnesine koyar. İhsan ve ikramlarına şükreden kullarına nimetlerini artırır. Yoldan sapan, nimetine küfredenleri ise sapıklıkta bırakır.

"-Geçimini helâl yollardan kazanan, Peygamber'in nurlu yolundan ayrılmayan ve başkalarına hiç kötülüğü dokunmayan kimse cennete gider."

"-Yâ Resulellah! Bugün aramızda böyleleri çoktur."

"-Şimdi olduğu gibi benden sonraki devirlerde de böyleleri olacaktır." (Tirmizî)

•

Numunemiz Hazret-i Resulullah Âleyhisselâm ve onun ıyâli olsun. Şaşaadan kurtulalım, iç âleme varalım. Dış âlem hayâlâttır, seriüz-zevaldir. İç âlemde hakikat mevcuttur.

Allah-u Teâlâ'nın ve Resul'ünün kelâmı esastır.

•

Sen çık aradan kalsın Yaradan. Yani senin varlığın yapraktır. Yaprığı kaldırdığın gibi, kendi varlığını kaldırdığın zaman altta O çıksın.

İnsanlığın Âdil Şâhitleri:

Allah-u Teâlâ hem Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin beşeriyet âlemindeki ulu mevkisini, hem de Ümmet-i Muhteremesi'nin değerini Âyet-i kerime'si ile bütün insanlığa duyurmuştur:

"Böylece sizi, bütün insanlara karşı şâhidler olmanız için tam ortada vasat bir ümmet kıldık. Peygamber de size şâhit olsun." (Bakara: 143)

Allah-u Teâlâ her peygamberi kendi ümmetine şâhit tutmuş, Ümmet-i Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ise bütün insanlar üzerine şâhit kılınmıştır. Onlar insanlara şehâdet ederken, kendilerine de şehâdet eden bir Resulullah Aleyhisselâm vardır.

Vasat ümmet; orta yolu takip eden, ifrat ve tefrite düşmeyen, her şeyde ölçülü ve mutedil olan, dünya ve ahiret dengesini kurabilen, hak ve adaletten ayrılmayan, hakka hak, bâtıla bâtil diyen bir ümmettir.

Kıyamet gününde bütün ümmetler bu ümmetin efendiliğini, diğer ümmetlere olan üstünlüğünü itiraf edeceklerdir.

Ey iman edenler! Bu lütuf size yetmez mi?

•

Âdem Aleyhisselâm'dan beri bize müslüman adını veren Allah-u Teâlâ'dır:

"Bundan önceki kitaplarda ve bu Kur'an'da size müslüman adını veren O'dur."

Tâ ki Peygamber size şâhit olsun, siz de insanlara şâhitler olasınız." (Hacc: 78)

Binaenaleyh Hazret-i Allah'a, Kitabullah'a ve Resulullah'a iman eden kimse bütün kitaplara, bütün peygamberlere iman etmiş olur.

Hazret-i Kur'an'a ve Resulullah Aleyhisselâm'a iman etmeyen, bütün Kütüb-i semâviye'yi inkâr etmiştir, peygamberleri de...

Allah-u Teâlâ Resulullah Aleyhisselâm'ı şahit olarak tutuyor. Ki yarın sıkışıldığı zaman: *"Biz duymadık, bilmedik!"* diyemesinler.

Resulullah Aleyhisselâm kıyâmet günü peygamber olarak gönderildiği bütün insanların; kendisine icabet edip iman şerefine erenlerin ve iman etmeyip küfür ve dalâlette kalanların hepsine şehâdet edecektir.

Ehl-i Beyt:

Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in muhabbet ettiği akrabalarına muhabbet etmek de vâciptir.

O nasıl ki bütün insanların en üstünü ise, zevceleri de hanımların en hayırlısı, Ehl-i beyt'i de insanların en hayırlısıdır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Resul'üm! (İlâhî ahkâmı tebliğ ettiğin kimselere) de ki: 'Ben sizi hidayete dâvet ettiğim için hiçbir ücret istemiyorum. Ancak yakınlarıma (Ehl-i beyt'ime) muhabbet etmenizi isterim.'" (Şûrâ: 23)

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Ehl-i beyt'ini hem sevmiş, hem de sevlmelerini emretmiştir.

Ümmü Seleme -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'in hanesinde buldukları bir sırada:

"Ey Ehl-i beyt! Allah sizden kiri, günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak ister." Âyet-i kerime'si nazil oldu. (Ahzâb: 33)

Kızı Fâtıma'yı, torunları Hasan ve Hüseyin'i çağırıldı. Üzerinde bulunan bir örtü ile onları bürüdü. O sırada Hazret-i Ali -radiyallahu anh- geldi. Onu da örtünün içine aldı ve:

"Allah'ım! Bunlar benim Ehl-i beyt'imdir. Onlardan günah kirini gideriver, tertemiz yap." diyerek duâ buyurdu. (Tirmizî: 3870)

Âyet-i kerime'nin tamamı ve bundan önceki Âyet-i kerime'ler incelendiğinde, bütün zevcelerine hitap ettiği ve Ehl-i beyt'e olan o büyük ikramın derecesi daha iyi anlaşılmış olur.

Zevceleri ile kızı Fâtıma, diğer kerimleri, torunları, damadı Hazret-i Ali Ehl-i beyt'ten sayılmaktadır.

Abdullah bin Abbas -radiyallahu anhümâ-dan rivayet edildiğine göre bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Size nimetlerinden yedirip içirdiği için Allah'ı seviniz. Beni Allah'ın muhabbeti sebebiyle seviniz. Ehl-i beyt'imi de benim onlara sevgim için seviniz." (Tirmizî: 3792)

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh-den rivâyet edildiğine göre Resulullah Aleyhisselâm'a:

"Ehl-i beyt'inden hangisini en çok seviyorsun?" diye sorulmuştu.

"Hasan ve Hüseyin!" diye cevap verdi.

Bazı zamanlar: **"Benim oğullarımı bana çağır!"** diye kızı Hazret-i Fâtıma -radiyallahu anhâ-ya emreder, onları getirtip koklar ve kucaklardı. (Tirmizî: 3774)

Onların dünyevî ve uhrevî halleriyle ilgili bir çok ihbarlarda bulunmuştur.

Onun Ehl-i beyt'e olan alâkası, akrabalık gayretinin bir sonucu olmayıp, risalet vazifesinin bir neticesidir. Murâd-ı ilâhî böyle tecelli etti, dinin nur damarları onlardan dağıldı, o nurdan o bereketten dünyaya kol saldı. O pak asâletten, asırlar boyunca temiz bir nesil geldi. İslâm âleminin her tarafına yayılarak dinin öncülüğünü, rehberliğini yaptılar.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in kendisi âlî ve münevver olduğu için Ehl-i beyt'i de böyledir. Ehl-i beyt'i böyle olduğu gibi, mânevî vârisleri de böyledir. Onların hepsi onun Ehl-i beyt'inden sayılır.

Bir Hadis-i şerif'te:

"Selmân bizdendir ve Ehl-i beyt'tendir." buyurulmaktadır. (Taberânî)

Halbuki Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- Hazretleri İran'dan gelmiş bulunuyordu.

•

Ashâb-ı Kiram:

Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtı, o Nur'u görmek şerefine nâil olup iman eden ve bu imanı ölünceye kadar koruyan kimselerdir.

Onlar o nurun ef'al ve ahvâlini gördüler. Üzerlerinde tezahür eden bütün güzellikler hep o Nur'dan lemean etmiştir.

O nur ile sohbet şerefine muadil tutulacak hiçbir fazilet ve kemâlât tasavvur edilemez.

Onların imanları şuhûdidir. Vahyin ve sohbetin bereketi ile hakikatleri göre göre iman ettiler. Böyle bir devlet onlardan başkasına müyesser olmamıştır.

Bir Hadis-i şerif'te şöyle buyurulmaktadır:

"Allah-u Teâlâ benim Ashâb'ımı nebiler ve resuller müstesnâ olmak üzere bütün insanlara ve cinlere üstün kılmıştır." (Bezzâr)

Kur'an-ı kerim'in kâtipliğini yapanlar, Hadis-i şerif'leri rivayet edenler, daha doğrusu Cenâb-ı Hakk'ın son dinini yayanlar ve bize ulaştırırlar onlardır.

Diğer bir Hadis-i şerif'te ise şöyle buyurulmaktadır:

"Sahâbemi bana terkediniz. Nefsim kudret elinde olan Cenâb-ı Allah'a yemin ederim ki, fakir ve düşkünlere Uhud dağı ağırlığında altın infak etseniz, onların amelinin sevabı gibi sevaba nâil olamazsınız." (Buhârî)

Bu seçilmiş bahtiyar insanların birisinin bile aleyhinde söz söylemek aslâ câiz değildir.

Allah-u Teâlâ bu mümtaz zatların üstün vasıflarını Kur'an-ı kerim'de meth-ü senâ ediyor ve şöyle buyuruyor:

"İslâm'da birinci dereceyi kazanan Muhacirler ve Ensar ile onlara sadâkatle, güzelliikle tâbi olanlardan Allah râzî olmuştur. Onlar da Allah'tan hoşnud olmuşlardır.

Allah onlar için, içinde ebedî kalmak üzere altlarından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İşte bu en büyük bahtiyarlıktır." (Tevbe: 100)

Zaman-ı saâdetlerine erişip lâtif meclisleri, şerefli sohbetleri ile şerefyap olan, o Nur'un pervaneleri olan bu zâtlar; bir anda öyle bir ruh seviyesine çıktılar ki, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-i canlarından da aziz bildiler. O Nur'dan öyle bir ziyâ aldılar ki, ona fedâ edilmeyecek tek bir şey tanımadılar. Değil mallarını, canlarını bile fedâ etmekten haz duydular. Cihan tarihinde onun kadar seven ve sevilen bir insan yoktur.

Bedir savaşına hazırlanırken Ashâb-ı kiram'ı ile istişare yapmıştı. Onlar da kendilerine nasıl değer verildiğini görerek fevkalâde mahzuz olmuşlar ve şöyle söylemişlerdi:

"Yâ Resulellah! Allah sana ne emrettiyse yerine getir. Bize denizi geçelim desen, seninle birlikte geçeriz. Dünyanın öbür ucuna gidelim desen, seninle beraber gideriz.

Kavminin Musa Aleyhisselâm'a dediği gibi: 'Sen ve Rabb'in varın savaşın, biz burada oturacağız!' demeyiz, fakat biz deriz ki: 'Sen dilediğin yere git, seninle beraber olacağız.'"

Resulullah Aleyhisselâm'ı bu derece sevmenin mükâfâtı da unutulacak gibi değildir.

Bu en yüksek mertebedir. **"Peygamberlerle beraber olmak"** mertebesidir.

Bir Hadis-i şerif'te de şöyle buyurulmaktadır:

"Ashâb'ım yıldızlar gibidir. Hangisine uyarsanız hidayeti bulmuş olursunuz." (Beyhaki)

.

Gerek Tevrat'ta ve gerekse İncil'de Resulullah Aleyhisselâm'ın fazilet ve meziyeti, daha dünyaya teşrif etmeden önce duyurulduğu gibi, Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâti'nin fazilet ve meziyeti de aynı kitaplarda beyan edilmiştir.

Nitekim Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Muhammed Allah'ın Peygamber'idir." (Fetih: 29)

Onun Allah katındaki vasfı budur. O Allah-u Teâlâ'nın Resul'üdür. Bundan dolayı, ona olan vaadlerini fiilen gerçekleştirerek ispat edecek olan da Allah-u Teâlâ'dır.

O'nun bu şehâdetine karşı **"Muhammed Allah'ın Resul'üdür."** demek istemeyenler ebedî olarak zarar etmiş olurlar.

"Onunla beraber bulunanlar da kâfirlere karşı çok çetin ve sert, birbirlerine karşı çok merhametlidirler." (Fetih: 29)

Bu da ona iman eden müminlerin vasfıdır. Kâfirlerin küfürlerine karşı zayıflık, yılgınlık ve müsamaha göstermezler, kızgın ve asık suratlıdırlar. Dinlerine muhalefet edenlere asla sevgi beslemezler.

Aralarındaki din kardeşliği sebebiyle birbirlerine karşı alçakgönüllü, güleryüzlüdürler. Birbirleriyle karşılaştıklarında selâmlaşır, tokalaşır ve kucaklaşırlar.

İçlerinden birinin bir belâ ve musibete uğraması hepsini üzer. Aralarında birlik, beraberlik ve kardeşlik devam eder durur.

"Onları rükûya varırken, secde ederken görürsün." (Fetih: 29)

Namazlarını Allah için ihlâsla kılarlar. Çünkü namaz amellerin en hayırlısıdır.

"Allah'tan lütuf ve hoşnutluk isterler." (Fetih: 29)

Öyle çalışırlar ki, daima Allah-u Teâlâ'nın hoşnutluğunu kazanmayı, rızâsına doğru ilerlemeyi düşünürler.

"Yüzlerinde secde izinden nişanları vardır." (Fetih: 29)

Onların alâmetleri alınlarındadır. Devam ettikleri secdelerin bir feyzi olarak simâlarında ayrı bir güzellik bulunur.

"İşte bu, onların Tevrat'ta anlatılan vasıflarıdır." (Fetih: 29)

Anlatılan bu sıfatlar gerçek müminlerin Tevrat'ta belirtilen hususiyetlerindedir.

Onların İncil'deki özelliklerine gelince:

"İncil'de de şöyle vasıflandırılmışlardır: Onlar filizini yarıp çıkarmış, gittikçe onu kuvvetlendirerek kalınlaşmış ve gövdesinin üzerine dikilmiş bir ekine benzerler. Ki bu, ekincilerin hoşuna gider." (Fetih: 29)

Bu, Allah-u Teâlâ'nın İslâm'ın başlangıcına, kuvvetlenip sapasağlam yer edinceye kadar gücünün ilerlemesine verdiği bir misaldir.

Çünkü Resulullah Aleyhisselâm önce tek başına dâvete başladı. Sonra Allah-u Teâlâ kendisi ile birlikte iman edenlerle incecik yeşeren bir ekinin zamanla kendisinden meydana gelen diğer parçalarla güçlenerek ekin ekenlerin hoşuna gidinceye kadar güçlenmesi gibi güçlendirdi.

İşte Resulullah Aleyhisselâm ve Ashâb-ı kiram'ı böyle hoş, mükemmel, intizamlı, güzel bir ekin gibi yetiştirilmiş bir orodur.

"Allah böylece onları çoğaltıp kuvvetlendirmekle kâfirleri öfkelenendir." (Fetih: 29)

Bu misallerde anlatıldığı üzere onların Allah-u Teâlâ tarafından övülmeleri, yüce vasıflarla vasıflandırılmaları, cihanşümûl bir intişara nâil olmaları kâfirlerin öfkelerini artırmaktadır.

Ashâb-ı kiram'a öfke duyan, onların kusurlarını diline dolayan bir kimse bu Âyet-i kerime'ye göre küfre düşer. Çünkü Allah-u Teâlâ onlardan övgü ile söz etmiş ve onlardan râzı olmuştur. Bu ise onlara yeterlidir.

"Allah iman edip sâlih ameller işleyenlere, hem mağfiret hem de büyük bir mükâfât vâdetmiştir." (Fetih: 29)

O'nun vaadi doğrudur, gerçektir, aslâ değişmez ve değiştirilemez.

Âyet-i kerime'de geleceğin fetihleriyle İslâm'a girip güzel hizmetler edecek kimselerin bağışlanacakları, çok büyük mükâfâtlara erecekleri müjdeleniş oluyor.

Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâti'ndan sonra kıyamete kadar Muhammed Aleyhisselâm'ın nurlu yolunda bulunanlar da bu müjdeye dahildirler. İlâhî rahmet ve inayet bütün müminleri kuşatmaktadır.

Tâbiîn-i Kiram:

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'i görmek saâdetine eremeyip Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâti'nı gören ve onların sohbetinde bulunan müslümanlara "Tâbiîn" denir.

Onlar da insanların hayırlıları olarak müjdelenmişlerdir.

"İslâm'da birinci dereceyi kazanan Muhacirler ve Ensar ile onlara sadâkatle, güzelliikle tâbi olanlar." (Tevbe: 100)

Âyet-i kerime'sine uyarak onlara **"Tâbiîn"** adı verilmiştir. Aslında bu isim onlara Allah-u Teâlâ tarafından verilmiş olup, büyük bir şereftir.

Bir Hadis-i şerifte şöyle buyuruluyor:

"Beni gören veya beni göreni gören müslümana ateş dokunmaz." (Tirmizî)

Onların da derece ve faziletleri çok yüksektir. Saâdet asrının seçilmiş insanlarını görmek bile büyük bir lütuf, büyük bir saâdettir.

Diğer bir Hadis-i şerif'te şöyle buyurulmaktadır:

"Ne mutlu beni göreni görene!" (Ahmed bin Hanbel)

Onlar bu Din-i mübine en büyük hizmet olarak Hadis-i şerif'leri, Ashâb-ı kiram'ın söz ve içtihatlarını topladılar. Bu onlar için çok kolay oluyordu. Çünkü her tâbiî, bir sahabenin veya birkaç sahabenin talebesi durumunda idi. Birçok talebesi olan sahabeler de vardı.

Onların diğer bir mühim hizmetleri; Ashâb-ı kiram'ın görüşüne göre, Kitap ve Sünnet'ten herhangi bir delil bulunmayan meselelerde içtihatlar yapmış olmalarıdır.

Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâti'nin birçokları İslâm ülkelerine dağıldığı içindir ki, Hadis-i şerif'leri toplamak hususunda nice güçlüklerle karşılaştılar. Hazret-i Ömer -radiyallahu anh-, ileri gelen sahabeleri Medine-i münevvere'de oturmaya mecbur etmişti, onların görüşlerinden faydalanmak istiyordu. Fakat Hazret-i Osman -radiyallahu anh- halife olunca Medine-i münevvere'den ayrılmak isteyen sahabelere izin vermiş ve onlardan bir kısmı dışarı gitmişti. Bununla beraber seçkin sahabelerden çoğu oradan gitmemiştir.

Onlar Ashâb-ı kiram'ın çizmiş oldukları yoldan çıkmamışlar, naklettikleri Hadis-i şerif'lerin ve fetvâların ötesinde, ayrıca birçok içtihatlar yapmışlardır.

Bir Hadis-i şerif'te de şöyle buyuruluyor:

"İnsanların hayırlısı benim zamanımdaki müslümanlardır. Sonra onlara yakın olanlar, ondan sonra da Ashâb'ımı görmüş olanlara yetişenlerdir." (Buhârî)

Çünkü o sâfiyet oraya geçiyor. Allah-u Teâlâ'dan gelen Resulullah Aleyhisselâm'a, Resulullah Aleyhisselâm'dan gelen o sâfiyet Ashâb-ı kiram'a, o sâfiyet daha sonra Tabiîn-i kiram'a geçiyor.

Ashâb-ı kiram o sâfiyeti, o nuru kaybetmedi. O sâfiyeti o nuru tâbiîne aktarmaya çalıştılar. Tâbiîn-i kiram da onlara bakarak ehil oldu. Onlar Hakk'la meşgul oldular, Var'ı bulmaya çalıştılar.

•

Tâbiîn-i kiram Hazerâtı'nı gören müslümanlara Tebe-i tabiîn adı verilmektedir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz onları da insanların hayırlıları olarak vasıflandırmıştır.

Ebu Saîd-i Hudrî -radiyallahu anh-in rivayet ettiği bir Hadis-i şerif'lerinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz buyururlar ki:

"Ümmetim üzerine öyle bir zaman gelir ki, insanlardan bir topluluk savaşır.

Onlara:

'İçinizde Peygamber Aleyhisselâm'ı gören kişi var mıdır?' diye sorulunca:

'Evet vardır!' diye cevap verilir.

Nihayet ordu içindeki Sâhâbe'ye hürmeten zafer verilir.

Sonra bir zaman daha gelir. Onlara da: 'İçinizde Resulullah Aleyhisselâm'ın Ashâb'ını gören kişi var mıdır?' diye sorulur. 'Evet vardır!' diye cevap verilir ve zafer müyesser olur.

Sonra bir zaman daha gelir, yine harp edilir. Onlara da: 'İçinizde Resulullah'ın Ashâb'ını görenleri gören var mı?' diye sorulur. Bu defa da: 'Evet vardır!' denilir. Yine fetih müyesser olur." (Buhârî. Tecrîd-i sarîh. 1223)

Allah-u Teâlâ Resulullah Aleyhisselâm'a Levh-i mahfuz'daki takdir filmini göstermişti. Ne çizdiyse onları görüyor ve biliyordu.

Bu Hadis-i şerif onun en açık mucizelerinden birisidir, buyurduğu gibi öylece tahakkuk etmiştir.

HÂTEM-İ VELİ

Peygamber Aleyhimüsselâm Hazerâtı ümmetlerini kati delillerle Allah yoluna dâvet ettikleri gibi, Vâris-i enbiyâ olan ümmetin seçkinleri de halkı Hakk'a davet ederler. Onların tebliği daima kati delillere dayandırıldığından, onları yıkmak ve çürütmek imkânsızdır. Zanlarıyla karşı çıkanlar her zaman için zelil düşmüşlerdir.

Nübüvvetin üstünde hiçbir rütbe olmayacağına göre, bu rütbeğe vâris olmaktan daha büyük şeref tasavvur edilemez.

Onlar şu Âyet-i kerime'nin lütuf tecelliyatına mazhardırlar:

"Yarattıklarımızdan öyle bir topluluk da vardır ki, onlar Hakk'a iletirler ve hak ile hüküm verirler." (A'râf: 181)

Onlar, Resulullah Aleyhisselâm'ın nurunu taşıyanlar ve Allah-u Teâlâ'nın Kudsî ruh ile desteklediği kimselerdir. O öyle bir ruhtur ki sevdi, seçti, kendisine çekti. Başka kimsede bulunmayan bir nur, bir ruhtur.

Bu topluluk Allah-u Teâlâ'nın, kalplerine nuru akıtıp hakikati bildirdiği, Zât-i akdes'ini duyurduğu ve hakikati bildirmek için gönderdiği kullardır.

Bu ilâhî hüküm Asr-ı saâdet'ten kıyamete kadar geçerlidir ve müslümanlar için büyük bir müjdedir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Ümmetimden bir tâife, kıyamet gününe kadar Hakk için muzaffer bir şekilde mücadeleye devam edecektir." (Müslim)

Ümmet-i Muhammed'in yetmiş üç fırkaya ayrılacağını, bir fırkanın kurtulacağını beyan eden Hadis-i şerif mucibince, kurtulan o bir fırkanın içinde de Allah-u Teâlâ'nın vazifedar kıldığı kimseler vardır.

Yani o vazifedarlar o bir fırkadan çıkacak, başka fırkalardan çıkmayacak.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz diğer bir Hadis-i şerif'lerinde ise şöyle buyuruyorlar:

"Allah-u Teâlâ bu ümmete, her yüzyıl başında dinini yenileyecek bir müceddid gönderir." (Ebu Dâvud)

Görülüyor ki bunlar doğrudan doğruya Allah-u Teâlâ tarafından gönderilmiş vazifedarlardır.

O'nun memur ettiği, vazife için ileriye sürdüğü kimseler bunlardır, hakkı tebliğ eden ve halkı Hakk'a çağıran yine bunlardır.

Onların kalbinde yalnız Hazret-i Allah olduğu için Hazret-i Allah ile Hazret-i Allah'a götürürler.

Dünya bozulmaya yüz tuttuğu, fitne ve fesadın arttığı bir zamanda Allah-u Teâlâ sevdiği ve seçtiği bu kullarından birini gönderir, onunla o ifsadı kaldırır.

Hele dünyanın son zamanında; dinsizliğin, ahlâksızlıkların her türlüşünün son haddine vardığı, bilhassa Deccâl'den daha beter olan sapıtıcı imamların türeyip, din-i İslâm'ı aslından çıkarmak istedikleri bir anda, Allah-u Teâlâ yeni bir din değil de, ancak İslâm dinini kuvvetlendirmek, halkı imana dâvet etmek için bir dâvetçi gönderir.

Bu en büyük fitne zamanında ise; Allah-u Teâlâ'nın hükümlerini ayakta tutmak için, kâfirlerin küfrünü ortaya koymak için, bu fesadı yok etmek için Hâtem-i veli'yi gönderir.

Hâtem-i enbiya olduğu gibi bir de Hâtem-i evliya vardır. Zira, velâyet nübüvvetin bâtınıdır. Nübüvvetin zâhiri dini hükümleri ve şeriatı haber vermek; bâtını ise haber verilenleri bizzat yaşamak ve bu şekilde nefislere tasarrufta bulunmaktır. Her ne kadar tebliğ etme bakımından nübüvvetin zâhiri tamamlanmışsa da, ilâhî kemâlin yeryüzüne tecellisi olan velilerin tasarruf vazifeleri sürdüğü için nübüvvet, velâyet şeklinde de devam etmektedir.

Hâtem-i evliya, âhir son zamanda gelecek velilerin sonuncusu demektir.

Nitekim Hakîm-i Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri şöyle buyurmuşlardır:

"Âhir zamanda Mehdi yokken, henüz yaklaştırılıp seçilmemişken; aradaki boşlukta, Hâtem'ül-velâye'den başka adâleti (hakkâniyeti) ayakta tutacak kimse olmaz. Ve o, bütün veliler üzerine o devirde, Allah'ın hücceti olmaya muvaffak olur."

İşte bu son evliyâ âhir zamanda; Allah-u Teâlâ'nın bütün peygamberler üzerine hücceti olan ve kendisine Hâtemü'n-nübüvvet verilmiş olan, son peygamber Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- gibi olur."

Dikkat edilirse **"Ondan başka adaleti ayakta tutacak kimse bulunmaz."** buyuruyor.

Bu söz sadece Türkiye'yi değil dünyayı kapsıyor. Bu nur, değil Türkiye'ye, bütün dünyaya yayılıyor.

Bu beyanı ile Hazret-i Mehdi gelmeden evvel adâleti ayakta tutmakla, her ikisini bitirtmiş oluyor.

Çünkü Allah-u Teâlâ adâleti onunla ayakta tutacak. Daha doğrusu Allah-u Teâlâ onu öne sürmüş. Tek kelime ile o robot gibidir, tecelliyât-ı ilâhiye Allah-u Teâlâ'nındır. Onu O öne sürmüş ve onda tecelli etmiştir.

Allah-u Teâlâ öyle murad etmiş, dinin üstünlüğünü ve adaletini onunla ayakta bulundurmaya dilemiş.

Âl-i imran sûre-i şerifinin 81. Âyet-i kerime'sinde beyan buyurulduğu üzere; Allah-u Teâlâ bütün Peygamber Aleyhüselâm Efendilerimiz'e, Hâtem-i nebi olan Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in geleceğini haber vermişti. İman edeceklerine ve ona sadâkat göstereceklerine dair onlardan söz almıştı. Binaenaleyh hepsi de onun geleceğini biliyorlardı.

Aynı bunun gibi; ikinci bir hâtem olan Hâtem-i veli'nin gönderileceğini veli kullarına bildirmiştir. Allah-u Teâlâ'nın sevdiği, seçtiği birçok veli kulları, Hâtem-i veli'nin âhir son zamanda gönderileceğini Allah-u Teâlâ kendilerine bildirdiği için biliyorlar ve bildiriyorlardı.

Böyle bir kimsenin geleceği halk için meçhul, fakat onlar için açıktı. Eserlerinde bu noktaya parmak basıp izahlı bir şekilde ayrı ayrı anlatıyorlardı.

Nitekim Hâtem-i veli'nin geleceği mevzusuna bin küsur sene önce yaşamış olan Hakîm-i Tirmizî -kuddise sirruh- Hazretleri çok eğilmiş, birçok vasıflarını olduğu gibi bir bir sıralamış, hatta sırf bu mevzuda **"Hatm'ül-Evliya"** isiminde bir kitap yazmıştır. İlk ifşaatla bulunan da odur.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz de alâmetleri ile beraber Hazret-i Mehdi'nin geleceğini bildirmiş, onun hakkında birçok Hadis-i şerifler beyan etmiştir.

Nitekim Nuaym bin Hammad'ın Ka'b -radiyallahu anh-den rivayet ettiği bir Hadis-i şeriflerinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

"Mehdi'nin çıkış alâmetlerinden bir tanesi de batıdan, başlarında Kinde kabilesi'nden ayağı sakat bir adamın bulunduğu Bayraklılar'ın çıkmasıdır." (Suyûtî, Kitabu'l-Arfi'l-Verdi fî Ahbâri'l-Mehdi; Cârullah, no: 1494, s. 99. Bl. 7, Hadis no: 13)

Çünkü bu iman kurtarma cihadı bu birinci merdivenden başladı. Ondan sonra Hazret-i Mehdi kılıçla cihad etmek için gönderilecek, doğrudan doğruya Resulullah Aleyhisselâm'ın vekâletini taşıyacak, onun vazifesini yapacak. Garip duruma düşen İslâm'ı gariplikten kurtarmaya çalışacak. Çünkü bunun için gönderilecek.

İsa Aleyhisselâm da Deccal'i öldürmekle işe başlayacak.

Nitekim İmâm-ı Rabbânî -kuddise sirruh- Hazretleri **"261. Mektub"**unda buyururlar ki:

"Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz onları şu Hadis-i şerif'i ile müjdeli kıldı:

'Müslümanlık garip olarak başladı, başladığı gibi garip olarak avdet edecektir.

Ne mutlu gariplere!' (Müslim)

Bu ümmetin sonu, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-in vefatından bin sene sonra, yani ikinci binin başlaması ile başlamıştır. Çünkü aradan bin sene geçmesi ile insanlarda büyük bir değişiklik ve eşyada kuvvetli bir tesir meydana çıkmıştır.

Allah-u Teâlâ bu dini kıyamete kadar değiştirmeyeceği için, ilk zamanda gelenlerin tazelikleri sondakilerde de görülmekte ve böylece ikinci bin yılın başında bu dini kuvvetlendirmektedir.

Bu iddiâyı ispat etmek için iki kuvvetli şahid olarak İsa Aleyhisselâm ile Mehdi Hazretleri'nin bu bin içinde var oluşlarını gösterebiliriz.

Bir şiir:

'Alsaydı kudsî ruhtan eğer yardımını,

İsa'dan başkası da yapardı onun yaptığıını.'

Ey kardeşim! Bugün bu sözler pek çok kimselere ağır gelir, anlayışlarından uzak görülür. Fakat onlar bilgileri, mârifetleri insaf ile ölçerlerse ve İslâmiyet'le karşılaştırırlarsa, İslâmiyet'e hangisinin daha çok tazim ve hürmet ettiğini görüp kabul ederler." (261. Mektup)

Bu beyanlarından açıkça anlaşılıyor ki, kendisinden sonra ileride gelecek bir zâtı tarif etmektedir.

Nitekim "260. Mektub"unda:

"Nice uzun asırlardan ve çok uzun zamanlar geçtikten sonra böyle bir cevher dünyaya gelir." buyuruyorlar.

O zamanın ulemâsı haklı olarak İmâm-ı Rabbânî -kuddise sırruh- Hazretleri'ni "ikinci bin yılın müceddidi" olarak görmüşler ve göstermişler, o ise dört yüz sene sonrasını görebilmiş ve birçok mektuplarında bu zâtı tarif etmiştir. Allah-u Teâlâ'nın velilerinin görüşü ise uzundur. O'nun göstermesi ve bildirmesiyle bilirler ve konuşurlar.

.

Hakîm-i Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri'ne de Hâtem-i veli'yi bildirmek emri ve vazifesi verilmiş.

O da nurunu ve ilhamını Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-Efendimiz'in Hadis-i şerif'lerinden aldı. Allah-u Teâlâ dilediğini ona bildirdi ve gösterdi. O nur ışığı altında, Allah-u Teâlâ'nın ilhamı ile gördü, bildi ve yazdı.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hazret-i Mehdi hakkında birçok beyanlarda bulunduğu gibi, Hâtem-i veli hakkında da, sahtelerinin çıkmaması için, beyanlarda bulunmuş ve işaretler vermiştir.

Allah-u Teâlâ Hâtem-i veli'nin hakimiyet kesbedeceğini, galip geleceğini ve muvaffak olacağını Hakîm-i Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri'ne o zaman göstermiş. Hakîm-i Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri böyle buyurdu ve gerçekten de dediği gibi oldu. Allah-u Teâlâ böyle murad etmiş, böyle tecelli etti, böyle oldu.

.

Mevlânâ -kuddise sırruh- Hazretleri de, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in geleceğini haber verdiği, velâyette onunla aynı mertebede bulunan zâtı ve ordusu olan "Bayraklılar"ı tarif etmekte; bütün ehl-i İslâm'ı onlara tâbi olup imân etmeye dâvet etmektedir:

"Açtılar kenz-i füyûzu olunuz hil'at-pûş,

Mustafa geldi yine cümleliz imân ediniz." (Fusûs'ül-Hikem şerhi, sh: 215)

"Yine geldi" beyanları ile ikinci bin seneyi işaret ediyorlar.

1652-1728 yılları arasında yaşayan ve "**Rûh'ul-Beyan**" ismindeki kıymetli tefsirin sahibi olan İsmail Hakkı Bursevî -kuddise sirruh- Hazretleri "**Kenz-i Mahfi**" adlı eserinin "**10. Bahis**"inde Hâtem-i velî'nin ilmi hususunda mühim ifşaatlarda bulunmuş; bu zâtın diğer velilerden üstün oluşuna delil olarak neşredebileceği kitapları göstermiştir.

Müellif, eserinin 123. ve 162. sayfalarında, kendisinden iki yüz sene sonra gelecek olan zâttan ve eserlerinden şöyle bahsetmiştir:

"Vâris-i nebi olanlar arasında, kendilerine ilim nasib edilen, bir de bu ilim üzerine eser yazabilen, elbette ki yazamayandan daha kuvvetlidir."

"Hâtem'ül-velî -kuddise sirruh- ise, bütün velilerden üstündür. Çünkü, en kâmil varis odur. Buna delil ise, tasnif ettiği eserlerinin pek çok olacağıdır. Ki bu, ehline gizli değildir." (Kenz-i Mahfi)

Üzerine Yemin Edilenler:

Allah-u Teâlâ yemin edilen hususların kıymetinin yüceliğini belirtmek için beş şeye yemin etmiştir. Nitekim Mürselât sûre-i şerifinde şöyle buyurmaktadır:

"Birbiri peşinden gönderilenlere andolsun ki!" (Mürselât: 1)

Allah-u Teâlâ bu gönderilenlerin her türlü hayırlarla, iyiliklerle gönderildiğini beyan buyurmaktadır.

Bütün bunların hepsi O'nun dilemesi ve göndermesi ile olur. Kimi ne ile gönderdi ise o vazifeyi yapar, hepsi de O'nun emri ve hükmü ile hareket eder. Zira yaratmak da emretmek de Allah'a mahsustur. Bütün âlemleri dilediği gibi yönetmektedir.

Âyet-i kerime'de geçen "**Gönderilenler**"den murad; hayır ile müjdeci peşpeşe gönderilen melekler, "**Lâ ilâhe illâllah**" ile gönderilen ve birbirini izleyen Peygamber Aleyhimüsselâm Efendilerimiz olduğu gibi, onlardan sonra peşpeşe gönderilen peygamber vekilleridir.

Onların vekillerinden murad ise kibâr-ı evliyâullah'tan olan Mürşid-i kâmil'lerdir, başkasına şâmil değildir.

Yani bunları O gönderiyor. Allah-u Teâlâ'nın izniyle bu cihadı bu gönderilenler yapıyor.

Bu gönderilenler Allah-u Teâlâ'nın emrini tebliğ ediyorsa, gönderilmiş olduğu için, halkın onlara itaat etmesi gerekiyor.

Onlara isyan eden, gönderene isyan etti demektir. Âhirette de bundan ötürü muhasebeye çekileceği şüphesizdir.

"Estikçe eserek (zararlıları) savurup atanlara andolsun ki!" (Mürselât: 2)

Estikleri zaman ağaçları kökünden söken, izleri değiştiren rüzgârlar gibi, Din-i mübin'e gönül veren mücahidler de şiddetle eserler, zararlıları ve zararlıları savurup atarlar. Bunlar da gönderilenlerdir, vazifeleri de budur.

Bunlara bir nevi akıncı denir. Osmanlı ordusunun akıncı kuvvetleri vardı, gittikleri yerlerde Din-i mübin'i neşrederlerdi. Bunlar da iman kurtarma akıncısıydılar. Günümüzdeki iman kurtarıcısı akıncılar da bu tebşirâta girmektedirler.

•

"(Hakikat) tohumlarını yaydıkça yayanlara andolsun ki!" (Mürselât: 3)

Hakikat Cenâb-ı Hakk'ı tarif eder, ulvî hakikatleri beyan eder.

Hakikat erleri hiçbir kınayıcının kınamasından çekinmezler. Vazifelerini bihakkın yürütmek isterler. Hakikati tebliğ eder, duyurmaya çalışırlar, halkı Hakk'a götürürler ve her şeyden temizlerler.

Bu vazifedarlar hakikati duyurmak için dünyanın bir çok yerlerine seferler düzenlerler. Bu cihadçılar nur-i ilâhî'yi ulaştırmaya çalışırlar, insanları irşad için uğraşırlar. Hakikati yaydıkça yayarlar ve iman kurtarırlar.

•

"(Hak ile bâtılın, hakikat ile dalâletin, doğru ile eğrinin) arasını ayırdıkça ayıranlara andolsun ki!" (Mürselât: 4)

Allah-u Teâlâ'nın emir ve nehiyelerini ümmetlerine tebliğ eden peygamberler ve onların vekilleri de bu Âyet-i kerime'nin şûmulüne girmektedir.

"De ki: 'Hak geldi bâtıl gitti.'" (İsrâ: 81)

Âyet-i kerime'sinin tecelliyatına yalnız bunlar mazhardır. Bu vazifeyi yapanlar, hakkı söyleyenler, hakkı tebliğ edenler de bunlardır.

Hakkı hak olarak gösterirler, Hakk'a dâvet ederler. Bâtılı ve bâtıl yolların iç yüzünü tarif ederler ve bâtıldan sakındırmaya çalışırlar.

Bunlar iman kurtarıcısıydılar. Allah-u Teâlâ bunları bu vazife için; her türlü kötülüğü, bilhassa bölücülüğü, tefrikayı, ezcümle şerleri def etmek için, din-i İslâm'ın bütünlüğünü sağlamak için ve:

"Şüphesiz sizin bu ümmetiniz bir tek ümmettir. Ben de sizin Rabb'inizim. O halde benden korkun." (Müminûn: 52)

Âyet-i kerime'sinde belirtildiği üzere, müslümanları o bir fırkaya çekmek için, ciddi bir berzah koymak için, hak ile bâtılı tamamen ayırtmak için gönderilmişlerdir.

Nitekim Seyyid Abdülkâdir Geylânî -kuddise sırruh- Hazretleri **"Feth'ur-Rabbânî"** adlı eserinde şöyle buyurur:

"Yerine göre halkın tepesine bir tokmak olur. Hak olanla bâtıl olanı birbirinden ayırt eder." (60. Meclis)

İşte bu büyük fitne ve şerlerden kurtarmak için, nur-i ilâhî'yi yaymak ve tokmağı vurmak için, hak ile bâtılın arasını ayırt etmek için, işte bu cihadçılar bu vazife ile gönderilmişlerdir.

•

"(Kalplerde) Allah'ın zikrini uyandıranlara andolsun ki!" (Mürselât: 5)

İlâhî buyrukları insanların kalp ve dimağlarına yerleştirmeye çalışırlar.

"Gerek (Allah'a yönelenleri) arıtmak, gerek (kötüleri) sakındırmak için olsun." (Mürselât: 6)

Allah-u Teâlâ'ya yönelenleri arındırmak için, kötüleri kötülüklerinden sakındırmak için övüp telkin ederler. Her fırsatta, her fesatçının, imansız imamların, Allahlık dâvâsı güdenlerin, yalancı dabbe'tül-arzların, yalancı isaların, yalancı mehdilerin ve bunlara benzer ifsatçıların amansız düşmanındırlar.

Bütün bu yalancıların, fesatçı ve ifsatçıların hiç çekinmeden üzerlerine giderler. Ümmet-i Muhammed'i fesat ve ifsattan kurtarmak için, dolayısıyla imanlarını kurtarmak için hakikati bütün açıklığı ile tebliğ ederler.

Bu kararmış âlemin zulümât bulutları, hiçbir kavmin yapamadığı cihadı yapan bu bayraklılarla dağılıyor, hakikat güneşi ile açılıyor.

Bütün gaye ve maksatları Nur-i Muhammedî'nin yayılması, insanların Allah ve Resul'ünde birleşmesidir.

Allah-u Teâlâ yemin edilen hususların kıymetinin yüceliğini belirtmek için beş şeye yemin etmiştir.

Âyet-i kerime'lerin şerefine mazhar eden Allah-u Teâlâ'ya sonsuz şükürler olsun.

•

Hadis-i Şerif'ler:

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Hâtem-i enbiya olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'i peygamberlerin en faziletlisi, Ashâb'ını da ümmetlerin en faziletlisi kıldığı gibi, âhir son zamanda gelecek Hâtem-i evliyâ'yı ve ona tâbi olan ihvanı da en faziletli kılmıştır.

•

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

"Ümmetim yağmura benzer. Evvelkiler mi daha hayırlıdır, sonrakiler mi daha hayırlıdır bilinmez." (Tirmizî)

Şimdi bu belli olmayanı belirtmeye çalışacağız ve hakikatini ortaya koyacağız.

Evvelkilerden murad "**Asr-ı saâdet**"tir. Sonrakiler ise ikinci bin seneden sonra gelen ve "**Hâtem-i velî**" ile başlayan iman kurtarma ve cihad devresidir.

Seyyid-i Kâinat Sebeb-i Mevcûdat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

"Hangisi daha hayırlıdır bilinmez." buyuruyor.

Bu mucize beyanı ile başta gelenlerle sonda gelenleri birbirine bitştirmekle, Ashâb ile ihvanı bir zincirin baklaları haline getirmektedir. Hepsi de aynı yolun yolcularıdır, hiç fark yok.

Bu faziletin nereden geldiğini mütebâki Hadis-i şerif'lerde arzutmeye çalışacağız.

•

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir kabristana gelip:

"Ey mümin cemaatin diyârı! Size selâm olsun. İnşaallah biz de size katılacağız. Kardeşlerimizi görmüş olsa idik ne kadar sevinirdim." buyurdu.

Ashâb-ı kiram:

"Yâ Resulellah! Biz senin kardeşlerin değil miyiz?" dediklerinde:

"Siz benim ashâbımsınız. İhvanımız ise, henüz gelmemiş olanlardır." buyurdu.

"Henüz gelmemiş olan ümmetinizi nasıl tanıyacaksınız yâ Resulellah?" diye sorulduğunda ise şöyle cevap verdi:

"Bir kimsenin; alını ak ve ayakları sekili bir atı olsa, tamamen siyah ve hiç alacası olmayan at sürüsü arasında kendi atını bilemez mi?"

"Elbette bilir yâ Resulellah!"

"Kardeşlerimiz de yüzleri, el ve ayakları abdest nuru ile parlak olarak geleceklerdir. Ben de havzın başında onları bekleyeceğim." (Müslim: 249)

Burada herkesin anlayabileceği bir tabir kullanmışlar. **"Abdest nuru ile tanıyacağım."** buyuruyorlar. Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtı da abdest alıyordu amma Resulullah Aleyhisselâm'ı görüyorlardı. Onlar nurun karşısında idiler. O nur yetiyordu onlara. Ve fakat o nurdan 1400 sene uzaklaşmış, ortalık kararmış. Gelecek ümmet ise hem görmüyor, hem abdest alıyor. O nurdan uzaklaşmışlar amma, Ashâb-ı kiram'ın hayatını yaşıyorlar, Ashâb-ı kiram'a bitişmiş durumları var. Demek ki; **"İhvanımız ise henüz gelmemiş olanlardır."** buyurulan kimseler, bilhassa ikinci bin seneden sonra gelecek olan bu ümmet içinde Hâtem-i veli'ye tâbi olan ihvan topluluğudur.

•

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

"Bir kimsenin; alını ak ve ayakları sekili bir atı olsa, tamamen siyah ve hiç alacası olmayan at sürüsü arasında kendi atını tanıyamaz mı?"

Beyanı ile bu zamanın karanlığını siyah atlara benzetmektedir. Ortalık o kadar kararacak ki, hiç beyaz yeri kalmayacak. Fakat o kararmış ortamda o beyazlığı, o nuru taşıyacak insanlar da bulunacak. Allah-u Teâlâ bu karanlık ortamda Hâtem-i veli'nin ihvanına öyle bir nur verecek ki, nûrun alâ nur olacaklar.

Ashâbı dinde kardeş yolda arkadaşta. İhvanı ise dinde de kardeş, yolda da kardeş kabul etti. Faziletini siz düşünün!

Zira, bu güçlük içerisinde bin dört yüz seneden sonra Resulullah Aleyhisselâm'a kavuşuyorlar, bitişiyorlar ve aynı hayatı yaşıyorlar. Bu ise kardeşliğin tâ kendisidir.

Çünkü Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtı zamanında güçlük vardı amma, destek aldıkları iki güç de vardı. Kur'an-ı kerim âyetleri an be an nâzil oluyordu. Her an için tecelliyât-ı ilâhî'ye mazhar idiler. Diğer taraftan Resulullah Aleyhisselâm'ın nuru karşılarında idi. İçleri dışları nurlanıyordu. Onun sohbeti ile müşerref oluyorlardı. İlâhî hükümleri kaynağından öğreniyorlardı. O nur onlara yetiyordu, onları eğitiyor, terbiye ediyordu. Büyük bir mânevî destek vardı. Onlar gördüler, göre göre iman ettiler. Bakıyorlardı, yol alıyorlardı.

Resulullah Aleyhisselâm bu Din-i mübin'i onlarla kurdu, onlarla yaydı.

Şimdi ise aradan 1400 sene gibi uzun bir zaman geçmiş bulunuyor. O nurdan uzaklaşmış, ortalık tamamen kararmış, kapkara olmuş. Dünya kurulalıdan beri böyle bir fitne kopmadı.

Böyle olduğu halde, sonda gelenlerin bağılılıkları Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtı gibi olduğundan ötürü ona yaklaşmış ve bitişmiş durumda oldukları için, onların yakınlığı bunlara geçti. Aynı hayatı yaşadıkları için kardeş oluyorlar. Dereceleri çok yüksek.

Onlar o hayatı yaşadıkları gibi, bunlar da aynı hayatı yaşıyorlar ve diğer müslümanlara yaşatmaya çalışıyorlar. Bir taraftan nuru muhafaza ediyorlar, bir taraftan nurlandırmaya çalışıyorlar. Bir taraftan nefisle cihad ediyorlar, bir taraftan beşeriyet ile cihad ediyorlar. İlâhî hükümleri duyurmaya, beşeriyeti nurlandırmaya gayret ediyorlar.

•

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh-den rivâyet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

"Müslümanlık garip olarak başladı, başladığı gibi garip olarak avdet edecektir.

Ne mutlu o gariplere!" (Müslim)

"Garipler kimdir?" diye sorulduğunda şöyle buyurmuşlardır:

"Garipler o kimselerdir ki, halk tarafından bozulmuş olan sünnetimi ıslah ederler, öldürülmüş olan sünnetimi de ihyâ ederler." (Tirmizî)

Bu kardeşlerin esası bunlardır. Bu kardeşler o gariplerdir. O kardeşlikle bu kardeşlik birleştiği gibi, mücadele hususunda da aynı noktada birleşiyorlar. Bu Hadis-i şerif bilhassa onlara işaret ediyor, ikinci bin seneden sonra bu mücahidlere bu ad veriliyor. Yeni doğar gibi doğuyorlar.

Bunun da sebebi Allah-u Teâlâ'nın bunlara Asr-ı saâdet hayatının benzerini yaşatması, din-i İslâm'ı bütün hükümleri ile ayakta tutmak için her türlü mücadele ve mücahedeyi yapmalarınıdır.

Bu kardeşler halk tarafından bozulmuş olan Sünnet-i seniye'yi ihyâ ettiler. Hiç çekinmeden hakikati haykırdılar, hiçbir kınayıcının kınamasından korkmadılar. Bütün bu sapıtıcı imamların, bu dalâlet fırkalarının üzerine cesaretle gittiler.

Allah-u Teâlâ bu bayraklıları bu lütufla nasıpdar etti, bu çığırı bunlar açtılar, bu hakikati bunlar yaydılar, bu berzahı bunlar kurdular. Bunun için de bihakkın bu lütufta faziletine erdiler.

Bu suretle de Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in Hadis-i şerif'lerinde müjdelediği şerefle müşerref oldular.

Bu şerefle müşerref eyleyen Sahibime sonsuz şükürler olsun.

•

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz diğer bir Hadis-i şerif'lerinde ise buyururlar ki:

"Garipler sayıları pek az olan sâlih kişilerdir. Bu kişiler sâlih olmayan bir topluluk içinde yaşarlar. Yaşadıkları bu topluluk içinde kendilerini seven az, buğz eden ise çoktur." (Ahmed bin Hanbel)

Bugün imanı muhafaza etmek çok zor, imandan kaymak çok kolaydır. Her an imandan kayma tehlikesi olduğu için onlara bu derece verilmektedir.

Görülüyor ki milyonlarca müslüman kitleler halinde küfre kaydılar. Bunlar daha önce müslümandı, amma küfre kaydılar, ebedî hayatları mahvoldu. Hele yabancı bir kimse müslüman olmak isterken, bir bölücü yakalıyor, doğmadan evvel onu öldürüyor.

Dünya kurulumundan beri İslâm için böyle bir tehlike gelmemişti. Çok tehlikeli, çok müzayakalı, çok da kıymetli bir zaman.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Siz kendi nefislerinizi ıslah etmeye bakın. Siz doğru yolda buldukça yoldan sapanların size zararı olmaz." (Mâide: 105)

Rivayete göre Ashâb-ı kiram'dan Sâlebe'tül-Haşenî -radiyallahu anh- Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'e bu Âyet-i kerime'nin tefsirini sorduğunda şöyle buyurmuştur:

"Yâ Sâlebe! İyiliği emret, kötülükten vazgeçirmeye çalış. Ne zaman ki aşırı derecede cimrilik hâkim olur, nefislerin arzusu peşinden gidilir, dünya ahiret üzerine tercih edilir, herkes kendi görüşünü beğenir, kimse kimseyi tanımaz bir hâle gelirse, o zaman kendini kurtarmaya bak ve halk tabakasını bırak.

Muhakkak ki sizin arkanızda karanlık gece parçaları gibi fitneler vardır. O fitneler içerisinde, sizin üzerinde bulunduğunuz inancın benzerine sınımsız yapışan bir kimse için, sizden elli kişinin sevabı kadar sevap vardır."

Ashâb-ı kiram: **"Yâ Resulellah! Onlardan elli kişinin sevabı kadar sevabı vardır değil mi? (Yani sizden kelimesi yanlışlıkla mı kullanıldı?)"** diye sorduklarında buyurdu ki:

"Hayır! Sizden elli kişinin sevabı kadar sevap alır. Çünkü siz iyiliklerde yardımcı bulursunuz, fakat onlar bulamazlar." (Ebu Dâvud - Tirmizî - İbn-i Mâce)

"Ümmetimin fesada düştüğü bir zamanda Sünnet-i seniye'ye sarılanlara yüz şehit sevabı vardır." (Beyhakî)

Öyle bir ifsat ki misli görülmemiş.

Günahların açık olarak işlendiği ve isyana dönüştüğü, dünya kuruluğundan beri bir eşinin gelmediği, böyle bir bunalım geçirilmediği, her türlü fitnenin ortaya çıktığı, her türlü kötülüğün anasının mevcut olduğu yirminci asrın seyyiat zamanında yaşıyoruz.

Allah-u Teâlâ'nın emirleri alenen reddediliyor, nehiyleri çiğneniyor. Küfür ve nifak âdetlerini güçlerinin yettiği kadar yaymaya çalışıyorlar. Halk haramı helâli kaldırmış, besmelesiz kesilen etleri yiyor. Şer'i nikâh ve mehir nedir bilinmiyor. Zekât ve oşür zaten verilmiyor. Dünyaya aşırı bir muhabbetle bağlanmış, her kötülük moda olmuş, İslâm'ı yaşamak ayıp olmuş.

Fuhuş alenen yapılacak bir hale gelmiş, içki su gibi içiliyor, kumarın her türlü oynanıyor. Faiz alıp-verme son haddini bulmuş, bölücülük ateşi her yeri sarmış.

Öyle bir devirdeyiz ki; Ebu Hüreyre -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyururlar:

"Kıyamet kopmazdan önce karanlık gece kitaları gibi fitneler olacak. Bu karışıklıklar içinde kişi mümin olarak sabahlayıp kâfir olarak akşamlar, mümin olarak akşamlayıp kâfir olarak sabaha çıkar.

Birçok kimseler azıcık bir dünyalık karşılığında dinlerini satarlar." (Tirmizî: 2196)

Fitnenin vehametinden insan bir günde bu derece değişiklikler geçirecek, günü gününe, saati saatine uymayacak, kalpler bozulacak, iman sâfiyeti kalmayacak.

Bir âhir zaman âlimi veya bir bölücü Allah-u Teâlâ'nın hükmüne aykırı bir söz söylüyor, o da: *"Bu doğru söylüyor."* deyip tasdik ediyor, böylece azıcık bir dünyalık karşılığında dinlerini fedâ ediyorlar.

Allah-u Teâlâ'nın hıfz-u himayesine, tasarruf-u ilâhî'sine aldığı kimseler hiç şüphesiz ki bu fitnenin dışında kalacaklardır.

Nitekim Ebu Ümâme -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'te ise şöyle buyurulmaktadır:

"Bir takım fitneler olacaktır. Kişi o fitnelerde mümin olarak sabahlayacak ve kâfir olarak akşamlayacaktır."

Ancak Allah'ın, ilim ile (kalbini) ihyâ ettiği kimseler (bu tehlikeden) müstesnâdır." (İbn-i Mâce: 3954)

Eskiden nehir düz akıyordu, şimdi ise ters akıyor.

İslâmiyet yaşanıyordu, her yerde yaygındı, İslâm âdeti üzerinde ilâhî hükümlere bağlı olarak hareket ediliyordu. İslâm yolunda yürümek kolaydı. Herkes gidiyor, sen de kendiliğinden gidiyordun. Kendini o kaynağa kaptırdığın zaman seni götürüyordu.

Şimdi ise tamamen ters akıyor. Senin Hakk'a doğru gidişin, o suya doğru vurmana benziyor. Hatta o su da üstelik âfât suyu oldu. Eğer mâzallah insan bırakıldığında, ayağı kayar ve o âfâta kapılarak, imanını da ebedî hayatını da kaybeder.

İşte zaten;

"Ümmetimin fesada düştüğü bir zamanda sünnet-i seniye'ne sarılanlara yüz şehit sevabı vardır." (Beyhakî)

Hadis-i şerifinin sırrı burada toplanıyor. Bugün Sünnet-i seniye'ye riâyet edenler yüz şehit sevabı ile müjdelenmektedirler. Böyle bir mükâfâtın verilmesi, yürüyenin çok az ve yürüebilmenin çok güç olması sebebiyledir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde:

"Amellerin efdali en güç olanıdır." buyuruyorlar. (Münâvî)

Yüz şehit sevabı gibi böyle bir ücret şimdiye kadar hiç kimseye verilmedi, ancak bunlara verildi.

Onun içindir ki Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz **"Hangisinin efdal olduğu bilinmez."** buyurdu.

İslâm'ın ilk yıllarında İslâm garipti, nur ile nurlanıyordu. Bugün de İslâm garip hâle düştü, ihvan ile nurlanıyor. Garip hâle gelen İslâm, yeniden diriliyor ve hayat buluyor.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir defasında:

"Allah'ın rahmeti benim vekillerimin üzerine olsun!" buyurmuşlar.

"Senin vekillerin kimlerdir yâ Resulellâh!" diye sorulduğunda ise:

"Benim sünnetimi ihyâ eden ve Allah'ın kullarına öğreten kimselerdir." cevabını vermişlerdir. (İbn-i Abdil-berr)

Bunların bu derece faziletli oluşları nereden geliyor? Böyle bir ortamda bir avuç müslüman Allah-u Teâlâ'ya ve Resulullah Aleyhisselâm'a sığınarak adalet-i ilâhî'yi ayakta tutmaya çalışıyorlar.

Hiçbir kınayıcının kınamasından çekinmeyerek bu zulümâtı delmek için, nur-i ilâhî'yi yaymak için, insanları Hazret-i Allah'a ve Resulullah'a götürmek için azimle, gayretle cihad ediyorlar.

Aslâ hiçbir menfaate tevessül etmezler.

"Allah katında en üstün olanınız, Allah'tan en çok korkanınızdır." (Hucurât: 13)

Âyet-i kerime'sinde buyurulduğu üzere Allah-u Teâlâ'dan son derece korkarlar.

Haram şöyle dursun, şüpheli şeylerden dahi kaçınırlar. Bu gibi yerlerden alış-veriş dahi yapmazlar. Hiçbir dâvete, hiçbir ziyafete iştirak etmezler.

Her yaptıklarını Allah-u Teâlâ'nın rızâ-i Bâri'si için yaparlar. Yazan para almaz, yayan almaz. Hiçbir fertten bir kuruş istendiği asla vâki değildir. Niçin? Âyet-i kerime olduğu için.

Allah-u Teâlâ Kelâm-ı kadîm'inde şöyle ferman buyurmaktadır:

"Sizden hiçbir ücret istemeyenlere uyun! Onlar doğru yoldadırlar." (Yâsin: 21)

Böyle bir şey aslâ duyulmamış ve görülmemiştir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir diğer Hadis-i şerif'lerinde de onları Ashâb-ı kiram'a tanıtarak şöyle buyuruyorlar:

"Onlar bugün sizin üzerinde bulunduğunuz hakikate sarılırlar."

•

Sevban -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyuruyorlar:

"Sizin hazinenizin yanında, hepsi de bir halifenin oğulları olan üç kişi öldürülür ve bu hazine hiçbirisine nasip olmaz."

Sonra Doğu tarafından siyah bayraklılar çıkararak hiçbir kavmin yapmadığı bir şekilde savaş yaparlar ve ardından Allah'ın halifesi Mehdi gelir.

Siz onun ismini işittiğinizde kar üzerinde sürünerek de olsa ona gelin ve ona biat ediniz. Çünkü o, Allah'ın halifesi Mehdi'dir." (Hâkim)

Dikkat edilirse burada **"Benim bayraklılarım."** buyuruyor ve onları Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm-Hazerâtı ile birleştiriyor. Bu cihad-ı ekber'i yapanlara **"Bayraklılar"** ismini bizzat Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz verdiği gibi, kimsenin o cihadı yapamadığını ve yapamayacağını işaret buyuruyorlar.

Ashâb onun ashâbı, ihvan onun ihvanı. **"Benim bayraklılarım"** demek, onun ashâbı demek. Bilhassa **"İhvanım"** demesi ile, kendisine daha da yaklaştırmaktadır.

Ashâbı dinde kardeş, yolda arkadaştı. İhvanı ise dinde de kardeş, yolda da kardeş.

Nitekim Mevlâna -kuddise sirruh- Hazretleri ise:

"Mustafa geldi yine, cümleiniz iman ediniz." buyurarak o zamanla bu zamanı bitştiriyor.

•

Seyyid-i Kâinat Sebeb-i Mevcûdat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in taşıdığı bayrağının rengi siyah idi.

Abdullah bin Abbas -radiyallahu anhümâ- buyurur ki:

"Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-in bayrağı siyah, sancağı beyazdı." (Tirmizî. Cihad: 10)

Kendi yolunun yolcularına da bu bayrağının ismini vermiştir.

Din-i İslâm'ı bütün tazeliği ile ayakta tutan bu mücahidler, garip hâle düşen İslâm dininin müdâfisiidirlere.

Bu bayrak ve bu bayraklılar, bu mücahidler, ilk iman kurtarma cihadını başlattıklarından ötürü bu şerefe nâil oldukları gibi, bu Hadis-i şerif'in de tecelliyatına mazhar oldular.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bu bayraklıları tarif ettiği gibi, görülüyor ki, bunlar mânevî bayrak ve bayraklılardır.

Onun vekili olan evliyâullah da bu bayrağı ve bu bayraklıları tarif ediyorlar.

Nitekim **"Hatmü'l-Evliyâ"** adlı eserin sahibi olan Hakîm-i Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri bu hususta buyururlar ki:

"Allah onun yeryüzünde şânını ve irşâdını yaymış, kendisini halkın velâyet bayrağının sahibi yapmıştır." (Nevâdir'ül-usûl. Cilt 1, sh: 339)

Bu bayrak aslında Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'e âit nübüvvet bayrağıdır. Onun bayrağını vekili taşır.

Hakîm-i Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin bir diğer beyanları şöyledir:

"Allah-u Teâlâ onu yeryüzünde Zât-ı Bari'nin adalet kamçısı yapmıştır."

"Onunla ilâhî ahkâmı ayakta tutar."

İşte bu cihadın mânâsı budur. Bu üç merdivenin ehemmiyeti ve ciddiyeti meydana çıkmış oluyor.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in bu bayrağının vârisine intikal ettiğini beyan etmek üzere de Hakîm-i Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri şöyle buyurmaktadır:

"Velâyet bayrağını elinde bulunduran Hâtem-i evliyâ, Peygamberimiz'in diğer peygamberlere şefa'at etmesi gibi, diğer velilere şefa'at edecektir."

"O anda veliler onun arkasında, nebiler ise önündedir."

Gerçekten de Allah-u Teâlâ bu zevât-ı kiram'a "Son"u çok evvel göstermiştir.

•

"Benden sonra bir takım insanlar gelecektir ki, onların her biri beni görmek için ehlini ve malını vermeye can atar." (C. Sağır)

Bunun mânâsı;

Allah-u Teâlâ'nın rızâsını kazanmak maksadıyla, benim için ve benim çizdiğim yol için, bu nuru yaymak için, karanlığı delmek için canlarını dahi feda etmeye hazırdırlar.

Bu ise Resulullah Aleyhisselâm'a olan muhabbetten ötürüdür.

Bir Hadis-i şerif'lerinde de şöyle buyuruyorlar:

"-Geçimini helâl yollardan kazanan, Peygamber'in nurlu yolundan ayrılmayan ve başkalarına hiç kötülüğü dokunmayan kimse cennete gider."

"-Yâ Resulellah! Bugün aramızda böyleleri çoktur."

"-Şimdi olduğu gibi benden sonraki devirlerde de böyleleri olacaktır." (Tirmizî)

•

Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- anlatıyor:

Bir gün Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'le beraber oturuyorduk.

Bir ara şöyle konuşuldu:

-Söyleyiniz! İman edenler arasında en üstün imana sahip olanlar kimlerdir?

-Meleklerdir yâ Resulellah!

-Evet onlar öyledir ve bu haklarıdır. Allah onları öyle bir mertebeye çıkarmışken bu pâyenin onlara verilmesini ne engelleyebilir? Amma ben melekleri sormuyorum.

-Yâ Resulellah! Öyleyse en üstün insanlar, Allah'ın kendilerine risâlet ve nübüvvet ihsan buyurduğu peygamberlerdir.

-Onlar da öyledir ve bu haklarıdır. Allah onlara öyle bir rütbe vermişken bu imtiyazın kendilerine verilmesini ne engelleyebilir?

-O halde yâ Resulellah, onlar peygamberlerin yanında şehid düşenlerdir.

-Şehidler de öyledir ve bu haklarıdır. Çünkü Allah kendilerine şehâdet bahşetmiştir. Ben başkalarını soruyorum.

-Öyleyse yâ Resulellah sen söyle kimlerdir?

-Henüz erkeklerin sulplerinde olan bir takım kimselerdir ki benden sonra gelecekler.

Beni görmedikleri halde bana iman edecekler, beni tasdik edecekler.

Kur'an okuyup içindekilerle amel edecekler.

İşte iman edenler arasında en üstün imana sahip olanlar bunlardır. (Ebu Ya'lâ - Heysemî)

Ebu Cum'a -radiyallahu anh- der ki:

"Bir gün Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte öğle yemeği yiyorduk. Ebu Ubeyde bin Cerrah -radiyallahu anh- de aramızdaydı.

"Yâ Resulellah! Bizlerden daha üstün kimseler var mıdır?

Çünkü biz sen hayatta iken müslüman olduk, maiyyetinde savaştık." diye sordu.

Resulullah Aleyhisselâm buyurdu ki:

"Evet vardır!

Benden sonra gelip de beni görmedikleri halde bana iman edecek kimselerdir." (Ahmed bin Hanbel - Heysemî)

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Kadir Sûre-i Şerif'i (1)

Sûre-i Şerif'in Takdimi:

Mekke-i mükerreme döneminde, Abese sûre-i şerif'inden sonra nâzil olmuştur.

Beş Âyet-i kerime, otuz kelime ve yüz on iki harften müteşekkildir.

Adını Sûre-i şerifte üç defa tekrar edilen ve fazileti sebebiyle "**Leyletü'l-kadr**" olarak vasıflandırılan geceden almıştır. "**İnnâ enzelnâ**" sûre-i şerif'i olarak da anılmaktadır.

Muhtevâsı:

Bu mübârek Sûre-i celîle'de Kur'an-ı kerim'in Kadir gecesi'nde indirildiği, bu sebeple bu gecenin, içinde Kadir gecesi bulunmayan bin aydan hayırlı olduğu bildirilmektedir.

Bu gecede başta Cebrâil Aleyhisselâm olmak üzere vazifeli meleklerin emirle yeryüzüne incekleri ve bu gecenin tan yeri ağarınca kadar esenlik olduğu müjdelenmektedir.

Kadir Gecesi:

Şaban-ı şerif ayının on beşinci Berat gecesinde, Levh-i mahfûz'dan topluca dünya semâsına indirilen Kur'an-ı kerim, bu gece âyetler hâlinde yeryüzüne indirilmeye başlanmıştır.

Nitekim Allah-u Teâlâ Duhân sûre-i şerif'inde buyurur ki:

"Hâ. Mîm. Apaçık Kitab'a andolsun ki! Gerçekten biz onu mübarek bir gecede indirdik. Biz uyarıcılarız. O gecede her hikmetli iş, katımızdan bir emir olmak üzere ayrılır." (Duhân: 1-5)

Kadir gecesi öyle muazzam ve mübârek bir gecedir ki, hakikatini anlamak beşer idrâkinin çok üstündedir.

Allah-u Teâlâ bu geceye çok değer vermiş ve Kadir sûre-i şerifini indirerek şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ki biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesi'nde indirdik." (Kadir: 1)

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz kırk yaşına ulaştığı yılda, Ramazan ayının Kadir gecesi sabah olurken ilk defa Kur'an-ı kerim vahyedilmeye başlamıştır. Peygamberlik müddeti süresince zaman zaman ve çeşitli vesilelerle, âyet âyet, sûre sûre nâzil olmuş ve yirmi üç senede tamamlanmıştır.

"Resul'üm! Kadir gecesi'nin ne olduğunu sen bilir misin?" (Kadir: 2)

Sen onun hakikatini bilemezsin. Çünkü onun kadir ve kıymetini bilmek ancak Allah'a mahsustur.

Allah-u Teâlâ bu gecenin fazilet ve meziyetini kullarının anlayışları dahilinde haber vermiş; bin aydan daha hayırlı olduğunu, bu gecede meleklerin her bir iş için indiklerini ve tan yeri ağarınca kadar güvenlik olduğunu beyan etmiştir.

"Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır." (Kadir: 3)

İçinde Kadir gecesi olmayan bin aydan.

O gece amel ve ibadet ile ulaşılabilecek olan ecir ve sevap, onuz bin ay çalışma ile kazanılacak olan ecir ve sevaptan daha üstündür. Hâliyle bu gecede yapılan işler, diğer gecelerde yapılan işlere nispetle bin kat daha hayırlı olur. Bin ay, seksen üç sene dört aya muadildir.

Bir de şu husus var ki buradaki sayı tayin, tahdit ve tahsis mânâsına değildir. Kur'an-ı kerim'deki bu gibi ifadeler çokluğa işaret etmektedir. Bu pek feyizli gece, beşer hayatındaki binlerce yıldan hayırlıdır. Ne kadar hayırlı olduğunu ancak O bilir. Beşerin ilmi ve akli onu tespit etmeye, künhüne vâtif omaya yeterli değildir.

"Melekler ve Ruh (Cebrâil) o gecede Rabb'lerinin izniyle her bir iş için inerler" (Kadir: 4)

Yani Cebrâil Aleyhisselâm içlerinde olduğu halde melekler inerler demektir.

Melâike-i kiram izin alarak bu gecenin hürmetine rahmet ve bereketle yücelerin yücesindeki kendi âlemlerinden perdepey yeryüzüne inerler, gökyüzü dar gelecek şekilde birbirini sıkıştırırlar. Onun için bu geceye **"Tazyik gecesi"** de denilmiştir. Beşer ufukları mânevî nurlar içinde kalır. Müminleri ziyâret ederler, ibâdetlerini temâşâ ederler. Kâfirler hariç, rastladıkları herbir mümine, selâmet müjdesi olan bir selâmla selâm verirler. Ümmet-i Muhammed için sabaha kadar af ve mağfiret dilerler. Kendileri de ibadet ederler. Çünkü onların yeryüzüne inip ibadet etmeleri onlar için, müslümanların senede bir Kâbe-i muazzama'ya gidip Hacc yapmaları gibidir.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

HAZRET-İ MUHAMMED Aleyhisselâm

Hicretin İkinci Yılı

Cihadın Ruhu

Allah-u Teâlâ inananları Allah yolunda kahramanlığa ve fedakârlığa teşvik ederek Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmuştur:

"Andolsun o koştukça koşanlara! Kıvılcımlar saçanlara! Sabahleyin akına çıkanlara! Orada tozu dumana katanlara! O toz duman içinde bir topluluğun ortasına dalanlara andolsun ki!" (Âdiyât: 1-5)

Diğer Âyet-i kerime'lerinde düşmanları olan kâfirlere ve münâfıklara karşı cihad etmeyi emir buyurdu:

"Ey Peygamber! Kâfirlerle ve münâfıklarla savaş, onlara karşı sert davran. Onların varacağı yer cehennemdir. O gidilecek yer ne kötüdür!" (Tahrîm: 9)

Gerek kâfirlerin ve gerekse münâfıkların İslâm'ı tehdit bakımından farkları yoktur. Her iki zümre de müslümanları parçalayıp yıkmak hususunda aynı derecede tehlike arz etmektedir.

"Kâfirlere boyun eğme ve bununla onlara karşı büyük cihad yap." (Furkân: 52)

Cihad izni verildikten sonra Resulullah Aleyhisselâm hazırlıklara başladı. Çünkü henüz aradan bir yıl geçmeden, Mekkeliler'in mutlaka bir savaşa kapı açacakları kesinlik arz ediyordu. Bunun içindir ki, Allah-u Teâlâ böyle bir durumda düşmana karşı savaşmaları için ilk izni vermiş oldu. Bir saldırıya uğradıkları takdirde müslümanların pasif savunmada kalmayıp, saldırı ile cevap vermelerine müsaade edildi.

Bir Âyet-i kerime'de:

"Eğer onların güçleri yetse, sizi dininizden döndürünceye kadar size karşı savaşa devam ederler." buyuruluyor. (Bakara: 217)

Resulullah Aleyhisselâm ve Ashâb-ı kiram'ı hicret ederek müşriklerin muhitinden uzaklaşmalarına rağmen, hâlâ müslümanların peşini bırakmıyorlardı. Ellerinden gelse, güçleri yetse, onları yine İslâm'dan döndürmek için her çareye başvuracaklardı. Fakat ne bu çareyi bulabilecekler, ne de onları dinlerinden döndürebileceklerdi.

.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde Resulullah Aleyhisselâm'a ancak Zât-ı akdes'inden korkmayı ve tevekkül etmeyi tavsiye buyurmaktadır:

"Ey Peygamber! Allah'tan kork, kâfirlere ve münâfıklara itaat etme! Şüphesiz ki Allah çok iyi bilendir, hükmünde hikmet sahibidir." (Ahzâb: 1)

İlmi her şeyi kuşatmıştır, bütün işleri hikmet ile. O halde yalnız O'ndan kork ve yalnız O'na itaat et.

"Rabb'inden sana vahyedilene uy! Şüphesiz ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır." (Ahzâb: 2)

Kur'an-ı kerim'in emir ve hükümlerine göre hareket et, herkes yaptığına göre cezâ veya mükâfât görecektir.

"Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter." (Ahzâb: 3 ve 48)

Bütün işlerinde O'na güven, O'na yönel. O'nun koruduğuna başkası zarar veremez, O'nun vereceği zarardan da başkası koruyamaz.

"Onların eziyetlerine aldırma!" (Ahzâb: 48)

Rabb'inden başkasından korkma, O seni yalnız bırakmayacak, eziyetlerini bertaraf edecektir.

"Seni O'ndan başkaları ile korkutuyorlar." (Zümer: 36)

Ve diyorlar ki: *"Sen bizim ilâhlarımıza sövüyorsun, oysa onlar seni delirtebilirler veya öldürebilirler."*

"Allah kuluna kâfi değil mi?" (Zümer: 36)

O dilediği kulunu, hususiyetle sevgili Peygamber'ini daima himaye eder, her türlü düşmanlıklardan korur.

Cihada Teşvik (1):

Bedir savaşıdan önce nâzil olan Âyet-i kerime'de Allah-u Teâlâ Resul-i Ekrem'ine hitaben şöyle buyurdu:

"Ey Peygamber! Müminleri savaş için coştur." (Enfâl: 65)

Savaşmaları için çokça teşvikte bulun. Çünkü karşılarındakiler hem kendilerinin hem de Allah'ın düşmanıdırlar.

"Eğer sizden sabırlı yirmi kişi bulunursa, onlardan ikiyüz kâfire galip gelirler." (Enfâl: 65)

Bu ilâhî beyan müminlerden her bir topluluğun, kendilerinden on kat fazla olan topluluğa galip geleceklerine dâir Allah-u Teâlâ'nın bir vaadidir.

"Eğer sizden yüz kişi olursa, kâfir olanlardan bin kişiye galip gelirler." (Enfâl: 65)

Allah-u Teâlâ müminlere sabretmeleri halinde ilâhi yardım ve destek sayesinde kendilerinin on katı kâfirlere galebe çalacaklarını haber vermektedir.

"Çünkü onlar anlayışsız bir gürûhtur." (Enfâl: 65)

Onlar hiçbir sevap ummaksızın savaşır. Basiretleri söndüğü için sebatları azdır. Başlangıcı ve sonucu anlamazlar. Onların gözünde dünya hayatı ve nimetleri her şeydir, ahiret hayatı ise hiçtir.

Müminlerden bir kişinin on düşmana karşı koyması farz idi. Bu durum onlara ağır gelince, daha sonra bir müminin iki düşman karşısında direnmesi farz oldu. Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Şimdi Allah yükünüzü hafifletti, sizde zayıflık olduğunu bildi." (Enfâl: 66)

Böyle olacağını Allah-u Teâlâ ezelden biliyordu. Şimdi ise durum bütün yönleriyle, olduğu gibi açığa çıktı ve bilindi.

"O halde sizden sabırlı yüz kişi bulunursa, onlardan iki yüz kişiye galip gelirler. Ve eğer sizden bin kişi olursa, onlardan iki bin kişiye Allah'ın izniyle galip gelirler." (Enfâl: 66)

Allah-u Teâlâ müminleri bu şekilde vasıflandırarak kalplerini emniyete kavuşturmuştur.

"Allah sabredenlerle beraberdir." (Enfâl: 66)

O'nun yardımı savaşa hazırlık ve savaş sırasında gösterilen sabır ve sebata göre vaad olunmaktadır. O kiminle beraber olursa, galip gelecek olan odur.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

EVLIYÂ-İ KİRAM -Kaddesallahu Esrârehüm- HAZERÂTI'NIN "HÂTEMÜ'L-EVLIYÂ" HAKKINDAKİ BEYAN ve İFŞAATLARI (118)

Seyyid Mustafa Râsim Efendi -kuddise sırruh-

HAYATI ve ESERLERİ

On sekizinci yüzyılda yaşamış te'lif sahibi Osmanlı mutasavvıflarından olan Seyyid Mustafa Râsim Efendi'nin hayatı hakkında kaynaklarda yeterli bir bilgi bulunmamaktadır. Bilinen yegâne eseri olan "**İstılâhât-ı İnsan-ı Kâmil**"in mukaddimesinde, yaşadığı asrın Nakşî şeyhlerinden Muhammed Sa'îd Efendi'nin (ö. 1254 / 1841) taht-ı terbiyesinde yetiştiğini ve onun irşâdı ile kemâle erdiği ni söylemektedir.

Risâlet, nübüvvet, velâyet ve Vahdet-i vücud'la ilgili tasavvufî ıstılahların mânâlarına açıklık getirmeyi gâye edinen Hazret, bu hususta 1780 (h. 1206) yılından itibaren bir deftere yazmaya başladığı tüm notlarını 1812 (h. 1228) târihinde şeyhi Muhammed Sa'îd -kuddise sırruh- Hazretleri'nin teşvikiyle müstakil bir kitap haline getirmeye karar vermiş; nihâyet tasavvuf ehli için muazzam bir kaynak mesâbesindeki eserini 1824 (h. 1240)'ta temize çekip tamamına erdirmiştir.

Seyyid Mustafa Râsim Efendi, bilinen tek yazma nüshası Ankara Millî Kütüphâne yazmaları arasında bulunan "**İstılâhât-ı İnsan-ı Kâmil**" adlı bu eserini, yüze yakın velînin eserlerinden yararlanarak yazmıştır. Tasavvufî bir lûgat niteliğindeki bu eserde yaklaşık üç bin kadar tasavvufî terimin açıklamasına yer vermiş; risâlet, nübüvvet, velâyet ve Vahdet-i Vücûd gibi tasavvufun en ince meseleleri hakkında son derece dikkat çekici beyanlar serdetmiştir.

Şeyhü'l-ekber Muhyiddîn İbnü'l-Arabî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin izinde yürüyen ve ele aldığı meseleleri daha çok Ekberîyye meşrebinin anlayışı çerçevesinde mütâlâa eden Mustafa Râsim Efendi'nin, eserinde kendisinden önce bu meşrebi tâkip eden velîlerden İbn-i Fâriz, Abdülkerîm Cîlî ve

İsmail Hakkı Bursevî -kuddise sırruhum- gibi Zevât-ı kirâm'ın beyanlarına özellikle yer verdiği ve bunlardan geniş ölçüde istifâde ettiği dikkati çekmektedir.

"HÂTEMÜ'L-VELÂYE" HAKKINDAKİ BEYAN ve İFŞAATLARI

Tasavvufta Ekberiyeye yolunu benimseyen velîlerden olan Seyyid Mustafa Râsim -kuddise sırruh- Hazretleri, "**İstîlâhât-ı İnsân-ı Kâmil**" adlı eserinde İsmâil Hakkı Bursevî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin bir beyânından hareketle, Şeyhü'l-Ekber -kuddise sırruh- Hazretleri'nin: "*Tâbî, kendisine tâbî olduğu şeyde metbû'unu geçemez.*" anlayışı mûcibince Hâtemü'l-enbiyâ'nın kendi has Velâyet'inin zâhiri, Hâtemü'l-evliyâ'nın ise mazharı olduğuna işâret etmiş; ikinci Hâtem'in bu makâma ilk Hâtem'e tâbî olması nedeniyle yükseldiğini, bu noktada onu öne geçiren yegâne şeyin ise Allah-u Te'âlâ'nın gönlündeki has tecellîsi olduğunu haber vermiştir.

Hâtemü'n-Nübüvve'nin Bâtını Olan Has Velâyet'in "Zâhir"i ve "Mazhar"ı:

Seyyid Mustafa Râsim Efendi -kuddise sırruh- Hazretleri "**İstîlâhât-ı İnsân-ı Kâmil**" adlı eserinde "**Hâtemü'n-nübüvve**" mertebesi ile "**Hâtemü'l-velâye**" mertebesi arasındaki ilişkiye işaret ederek, aslında her iki mertebenin de Hazret-i Fahr-i Âlem -sallallahu aleyhi ve sellem-e âit olduğunu ifâde etmiş; bu noktada Hâtemü'l-enbiyâ'nın bu has velâyetin "zâhir"i, Hâtemü'l-evliyâ'nın ise "mazhar"ı olduğunu beyan ederek, bu "Hâtem"i üstün kılan şeyin Sultân'ın onun gönlündeki küllî tecellîsi olduğunu haber vermiştir:

"Fahr-i Âlem Aleyhis-selâm'ın husûsiyyet üzere iki hakîki Nûr'u vardır; biri nübüvvet Nûr'u, diğeri velâyet Nûr'udur. Onlar bu fânî âleme vedâ kıldıklarında, nübüvvet Nûr'unun zâhirle alâkalı olan mertebesi Şerîat-ı mutahhara'da kaldı. Bu manâda hâlâ Fahr-i Âlem ümmet-i merhûme arasındadır. Onun için başka peygamber gelmez, zîrâ kendileri diri ve Şerîat'ı bâkîdir. Bâtınla alâkalı olan mertebesi ise Hakikat-ı Muhammediyye ile dir ve velâyet Nûr'u nübüvvetin bâtınıdır, Hazret-i Kutbu'l-aktâb'la -kuddise sırruh- devr eder. Gerçi kutbdan gayri evliyâ çoktur, lâkin cümlesinin nûrları bu Nur'dan istifâde ederler.

Müellif'in şiiri:

Tuta gör aşk-ı pâk-ile bir kâr

Eyleme evliyâyı hem inkâr.

Su'âl olunursa ki;

'Ümmetimin âlimleri benî İsrâil'in peygamberleri gibidir.' (Keşfü'l-Hafâ)

Bu Hadîs-i şerîf'e nice manâ verilmiştir?

Bir cihete göre Hadîs-i şerîf'in manâsı şöyledir ki; 'Geçmiş ümmetlerin evliyâsı enbiyâsından ve enbiyâsı dahî Fahr-i Âlem'den alırlardı.' demektir. Ammâ bu Ümmet-i merhûme'nin evliyâsı bizzat Nübüvvet kandilinden alıp, bu manâda benî İsrâil'in peygamberleri ile müşterek olurlar ve önceki velîler üzerine bununla fazîlet ve üstünlük bulurlar.

Su'âl olunursa ki; 'Evliyâ kutbun bânından nice alırlar?' Cevap budur ki; Bundan maksat, kutbun bizzat Nübüvvet kandilinden almasıdır ve evliyânın Kutb'un bânından alması da Nübüvvet kandilinden alması hükmündedir. Zîrâ kutb, Nübüvvet'in bânında fenâ bulmuştur. Bazısına ki 'Hâtemü'l-evliyâ' demişlerdir, velâyet mertebelerinden küllî bir mertebeye mazhar

olmak itibâriyledir. Yoksa Hâtemü'l-enbiyâ vel-evliyâ Fahr-i Âlem -sallallahu aleyhi ve sellem-dir, zirâ nübüvvet ve velâyet onda zuhûr ettiği gibi hiç kimsede zuhûr etmemiştir. Ayın bedir hâli gibi diğer zuhûrlar onun birer parçasıdır. Onun için Velî'nin kerâmeti de Nebî'nin bir mucizesidir. Zîra o velî mazhar olandır, Zâhir olan O -aleyhisselâm-dır. Hüküm ise Zâhir olanındır, Mazhar'ın değildir. Davâ bu yüzden engellenmiş ve zemmedilmiştir. Mazhar'a lâzım olan, zuhûrun kemâli gerçekleştiğinde Mazhar'ına hamd-ü senâ etmektir. Bize o şeref yeter ki, Sultân [gönül] hânemize nüzûl eyleye!.." ("İstîlâhât-ı İnsân-ı Kâmil", Ankara Millî Ktp. nr.: Yz. A-3831, vr. 592^b)

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Allah-u Teâlâ'nın Sevgilileri'nin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (53)

Sadreddîn el-Konevî -kuddise sirruh- (1)

Muhammedî Velâyet'in Verâsetini Elinde Bulunduran Tâife:

Sadreddin-i Konevî -kuddise sirruh- Hazretleri "**Tebisiretü'l-Mübtedî ve Tezkîretü'l-Müntehî**" isimli eserinde; velîler arasında Hatemü'l-enbiyâ Aleyhisselâm'ın has velâyetine vâris kılınıp, onun "**Kardeşlerim!**" hitâbına mazhar olan, peygamberlerle neredeyse aynı seviyede bulunan ve irşad için gönderilerek, ilâhî hücceti ayakta tutmakla vazifeli kılınan bir tâife bulunduğuna dikkati çekerek, Hâtemü'l-evliyâ olan zâtın ve "**Bayraklılar ashâbi**"nın ulvî vasıflarından söz etmiştir:

"Ümmet-i Muhammed velîlerinin kâmillerinden olan, kendilerine 'Enbiyâ-yı evliyâ' (Peygamberler gibi olan velîler) denilen ulu bir tâifenin, Muhammedî kuşatıcılığa mahsus olan zevklerden nasîbi vardır. İşte Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem-in gerçek halîfeleri, vârisleri ve kardeşleri de onlardır.

Bu tâife hakkındaki hususi işâret:

'Benden sonraki ihvânımla karşılaşmayı özlüyorum!' buyruğudur.

Onlarla ilgili olarak şöyle buyurulmuştur:

'Yarattıklarımızdan öyle bir topluluk da vardır ki, onlar Hakk'a iletirler ve Hakk ile hüküm verirler.' (A'râf: 181)

Onlar o kimselerdir ki; yükseldikleri zaman da istifâde edilirler, indirildikleri zaman da fayda verirler.

Zira geriye döndürülen velîler kâinât ve hâdiselerle ilgili zulûmâtı giderirler, zaman ve mekânı onlar hakkında ta'y ederler ve onları onlardan alırlar:

'Biz hakkı bâtilin tepesine şiddetle atarız da, onun beynini parçalar. Bir de görürsün ki bâtil yok olup gitmiştir.' (Enbiyâ: 18)"

Parçalanmadı mı be kardeşler?

"Bu ulu tâifeye vekâlet hil'atını giydirirler ve böylece hilâfet kürsüsüne oturturlar. Onların hükmü memleketi tutmuş olur.

'Onları emrimizle hidâyete çağırın rehberler kıldık.' (Enbiyâ: 21)

'De ki: Benim yolum budur. Ben Allah'a dâvet ediyorum. Ben ve bana tâbi olanlar basîret üzerindeyiz.' (Yusuf: 108)

'İnsanları Allah'a dâvet eden, kendisi de sâlih amel işleyen ve 'Doğrusu ben müslümanlardanım!' diyen kimseden daha güzel sözlü kim olabilir?' (Fussilet: 33)

Emîrül-mü'minîn Ali -radiyallahu anh- uzun bir makâle-i haydarânelerinde onların makâmından haber vererek şöyle buyururlar:

'Yeryüzü Allah'ın hüccetini kâim kılandan hâlî kalmaz. O ya açıktır ya da gizlidir. Böylece Allah'ın delil ve âyet'leri iptal olmaz. Nice az kimseler değer bakımından daha büyüktür. Onların kendileri görülmez, fakat misâlleri kalplerdedir.'

Şer'î nübüvvetin bir başka şeklini onlara âyân ve der-meyân ederler. Zirâ o kapı kapanmıştır.

'Muhammed içinizden herhangi bir adamın babası değil, o ancak Allah'ın resûlü ve peygamberlerin sonucusudur.' (Ahzâb: 40)

Onun hâricinde, bütün ilâhî zevklerden ve peygamberlerin keşiflerden nasibdâr olurlar."
(*"Tebisretü'l-Mübtedî ve Tezkiretü'l-Müntehî"*; s. 84-87)

Bu beyanlarında üç "**Hâtem**" belirtiliyor, fakat Allah-u Teâlâ'nın kimi, ne ile vazîfeli kıldığını şimdiye kadar açıklamamıştık. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in hem "**Sehm-i nübüvvet**"ine, hem de "**Sehm-i velâyet**"ine vâris olan velîler mevzuâtı işte budur, yâni umûma âit bir husus değildir.

Onların vazîfesi "**Nübüvvet**" vazîfesidir; Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'den sonra peygamber gelmeyeceği için Peygamberân-ı İzâm Aleyhimüsselâm Efendilerimiz'in vazîfesini yaparlar.

Allah-u Teâlâ onlara verdiğini onlara da vermiştir. Çünkü onunla vazîfe görecek, vermese onunla vazîfe göremez. Peygambere verdiği gibi ona da vermiş, onunla vazîfe görüyor.

Onları dilediği şekilde tekâmül ettirdi ve vazîfelendirdi; aynı zamanda onlara Kelâmullâh'ı da verdi.

Nitekim Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Sonra biz o kitabı kullarımızdan beğenip seçtiklerimize miras bıraktık." (Fâtır: 32)

Onlar Allah-u Teâlâ'nın kelâmı ile konuşurlar, bu şekilde Kelâmullah'taki nûr zulûmâtı deler. İşte peygamber yolu budur.

Allah-u Teâlâ bir Hadis-i kudsî'de buyuruyor ki:

"Böylelerinin sözleri peygamberlerin sözleri gibidir." (Ebû Nuaym, "Hilyetü'l-Evliyâ")

Konuştukları Hakk kelâmıdır, Peygamber vazîfesini bu noktada görüyorlar.

Bu zât-ı muhterem kimlerle mücâdele ettiğimizi açıkça ifşâ ediyor ve bâtılın yok olacağını da Allah-u Teâlâ işâret ediyor:

"Ona o dirâyeti vereceğim, benim iznimle benim irâdemi kullanacak; benim iznimle bâtılın üzerine gidecek ve bâtılı yok edecek!" mânâsına geliyor. Asıl öz mânâ budur.

Bu zamanda onun için gönderilmiş, bu iş için gönderilmiş. Bir çöpçü sokakları süpürür, yâni vazîfesi budur. Birisi çöpü süpürüyor, diğeri dalâlet ehlini süpürüyor, vazîfesi budur. Bütün bu olanlar hep Hazret-i Allah'ın izniyle, O'nun irâdesiyle oluyor!

Nitekim bunlar olmadı mı be kardeşler? Yâni Allah-u Teâlâ'nın hükmünü kullanmakla, o hüküm hem huzûru, hem sükûneti, hem de adâleti ortaya koyuyor. Üç vazîfe var.

Bunlar hep O'nun emriyle oluyor, hüküm hep O'nundur. O'nun hükmüyle olan işler hep güzel oluyor.

Bu hükmü Allah-u Teâlâ doğrudan doğruya Habîb-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ine ve ona tâbî olanlara vermiştir, başkasına vermemiştir.

"Ben ve bana tâbî olanlar basîret üzerindedir." (Yusuf: 108)

Âyet-i kerime'sinde basîret üzerinde oldukları beyân edilen tâbîlerden kastedilen mânâ; Resulullah Aleyhisselâm'ın umum ümmetine değil, bizzat onun Vekîl'ine âittir.

Bu basîret üzere olanlar Muhaddesler'dir. İşte Muhaddes'in yeri burasıdır; onlar Allah-u Teâlâ'nın öyle kullarıdır ki, hiç kimsenin bilmediği bir hayatı yaşarlar. Muhaddesler bunlardır; zîrâ onlar dilediği zaman, an be an Allah-u Teâlâ'dan ilim ve bilgi alırlar.

İşte "olduğu gibi intikâl"ın mânâsı budur. Onlar Allah-u Teâlâ tarafından irşâd için gönderilmiştir; "Hem kendilerini temizlemiş, hem de temizlemek için vazîfedâr kılmış..." mânâsına geliyor.

Allah-u Teâlâ o paçavra ile dilediğinin gönlünü temizler.

O ise kendisinin bir paçavra olduğunu bilir, onu kullananın Hazret-i Allah olduğunu da bilir.

Paçavranın hükmü yok, amma siliyor; çünkü sildiren O'dur.

Kendisinin hükmü olmadığını bilmeyen, Hüküm Sâhibi'ni tanıyamaz!..

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

**TASAVVUF'UN ASLI
HAKİKAT VE MARİFETULLAH İNCİLERİ**

Zikrullah'tan Kaçanlar ve Karşı Çıkanlar

Zikrullahla hayat bulanlar Kur'an-ı kerim'de övülürken, diğer taraftan **zikrullahı sevmeyenler ve karşı çıkanlar** Âyet-i kerime'lerde kınanmakta ve zemmedilmektedir:

"Allah ortaksız olarak zikredildiği zaman ahirete inanmayanların kalpleri nefretle çarpar."
(Zümer: 45)

Bu tiksinti ve nefretin sebebi, Allah-u Teâlâ'yı ve ahiret gününü inkâr etmelerinden dolayıdır.

Onların kalbi kalp olmaktan çıkmıştır. Vicdanları da vicdan olma hususiyetini yitirmiş, çürümüş ve bozulmuştur.

"Şeytan onlara galebe çaldı ve zikrullahı onlara unutturdu. İşte onlar şeytandan yana olanlardır." (Mücâdele: 19)

Şeytan onların kalplerini öyle bir istilâ etmiştir ki, onlara zikrullahı unutturmuştur. İşte şeytan, hâkimiyeti altına aldığı kimselere böyle yapar.

"Kalpleri Allah'ı zikretmeye kaskatı olan kimselere ise yazıklar olsun! Onlar apaçık dalâlet içindedirler." (Zümer: 22)

İşte o kalpleri katılaştırmış kimseler, açık bir şekilde Hakk'tan uzaktırlar. Kalpleri yumuşamaz, korkmazlar, anlamazlar, farkına varmazlar.

"Kim Rabb'inin zikrinden yüz çevirirse, Rabb'i onu gittikçe artan bir azaba uğratar." (Cin: 17)

Öyle bir azapla muazzeb olunurlar ki, o azapla hiçbir zaman rahat görmezler. Şiddetli azapları artar durur.

"Kalbini zikrimizden gafil kıldığımız, hevâ ve hevesine uymuş, haddi aşmış kimselere boyun eğme." (Kehf: 28)

Onlar iradelerini iyiye, doğruya ve güzele sarfetmedikleri için, Allah-u Teâlâ kalplerini zikrullahtan gafil kılmış, şeytanın vesveselerine terketmiştir.

"Bizim zikrimize iltifat etmeyen ve dünya hayatından başka bir şey istemeyen kimseden yüz çevir." (Necm: 29)

Ümmet-i Muhammed'e bu bir emirdir. Zikrullahtan kaçınan kimselerden kaçınmak lâzımdır. Onlar ezeli istidatlarını kaybetmişlerdir.

"Sen Allah de, sonra bırak onları, daldıkları bataklıkta oynayadursunlar." (En'âm: 91)

Allah-u Teâlâ'nın zikrinden yüz çeviren, Rabb'i ile râbitasını koparan kimseler hakkında Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Kim benim zikrimden yüz çevirirse, onun hakkı da dar bir geçimdir." (Tâhâ: 124)

Bu gibi kimseler her ne kadar bolluk içinde olsa da, müreffeh bir hayat yaşıyor görünse de, onun hayatı sıkıntılarla, şüphelerle ve darlıklarla doludur. Onun iç huzuru ve gönül ferahı yoktur. Kararsızlıklar ve dengesizlikler içinde bocalar durur.

Allah-u Teâlâ münâfıklar hakkında ise Âyet-i kerime'sinde:

"Onlar Allah'ı pek az zikrederler." buyurmuştur. (Nisâ: 142)

Allah-u Teâlâ:

"Onlar Allah'ı unuttu, Allah da onları unuttu." (Tevbe: 67)

Âyet-i kerime'si ile münâfıklar Allah'ın zikrinden gafil oldukları için, onları lütuf ve ihsanlarından mahrum bıraktığını beyan buyurmaktadır.

•

Allah-u Teâlâ'nın bir kulunu sevmesi, muhakkak ki o kulun zikrullahı sevmesi ve iştigal etmesi ile kâimdir. Etmeyenlerin ise cezalandırılacakları vaad ve vaâdinin bir neticesidir.

Musa Aleyhisselâm Allah-u Teâlâ'ya hitaben: **"Yâ Rabb'î! Ben istiyorum ki kullarımdan kimi sevdiğini bileyim de, ben de onu seveyim."** dedi.

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

"Beni çok zikreden kulumu gördüğün zaman bil ki ben onu severim. Beni zikretmeyenleri de gördüğün zaman anla ki ben ona buğzederim." (Tirmizî)

Hâlik'in mahlûkunu sevmesinin fevkinde bir güzellik, O'nun gadabının üstünde de bir çirkinlik düşünülemez.

Allah-u Teâlâ Kur'an-ı kerim'inde:

"Allah'ı unuttuklarından dolayı Allah'ın da kendilerine kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın, onlar fâsıkların ta kendileridir." (Haşr: 19)

Âyet-i kerime'si mucibince, zikir ve fikirden gafil olan müminleri fâsık kelimesi ile vasıflandırıyor.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

İSLÂM İLMİHALİ

Mezheplerin Ortaya Çıkışı (2)

Mezheplerin ortaya çıkması ile ilgili mevzumuza kaldığımız yerden devam ediyoruz:

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyuruyorlar:

"Fâtiha'yı okumayanın namazı olmaz." (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 422)

İmâm-ı Şâfiî -rahmetullahi aleyh-e göre her namazın her rekâtında imam ve cemaatin Fâtiha'yı okuması farzdır. Zammı sûre okumak müstehaptır.

İmâm-ı Âzam -rahmetullahi aleyh-e göre ise; Fâtiha'sız kılınan namaz, tam değildir. Cemaat, imamın okuması ile yetinir, imam ise tabii okur.

İmâm-ı Mâlik -rahmetullahi aleyh- ve İmâm-ı Ahmed bin Hanbel -rahmetullahi aleyh-e göre, cehri namazlarda imam okur, cemaat dinler. Gizli okunan namazların her rekâtında Fâtiha okumak farzdır. Okunmazsa namaz olmaz.

•

Uhud şehidleri için:

"Onları kanları ile gömün, yıkamayın." (Buhârî)

Şehidlerin yıkanmamasında Ümmet-i Muhammed'in icma'ı vardır. Şehitlerin namazı için İmâm-ı Âzam kılınır, diğer üç mezhep imamları, kılınmaz demişlerdir.

• **"Bağışından dönen; kusan, sonra kustuğunu yiyen köpeğe benzer."** (Buhârî)

İmâm-ı Âzam -rahmetullahi aleyh- **"Bağışa engeller bulunmazsa yabancıya olan bağıştan dönebilir, amma bu dönüş çirkin bir şeydir."** derken;

İmâm-ı Şâfiî -rahmetullahi aleyh- ve İmâm-ı Ahmed bin Hanbel -rahmetullahi aleyh- **"Yabancıya yapılan bağıştan da dönülemez. Bu Hadis-i şerif bağıştan dönmenin haram olduğunu gösteriyor. Ancak baba oğluna yaptığı bağıştan dönebilir."** diyorlar.

İmâm-ı Mâlik -rahmetullahi aleyh- de: **"Karşılık bir şey alma ümidi ile yapılan bağışlardan dönülebilir."** demektedir.

• **"İmamlar size namaz kıldırırlar. Dosdoğru kıldırırlarsa sevabı hem size, hem onlarıdır. Hata yaparlarsa sevabı size, günahı onlarıdır."** (Buhârî)

İmâm-ı Şâfiî'ye göre: **"İmamın abdestsiz olarak namaz kıldırıldığı anlaşılırsa, cemaatin namazı tekrar kılması gerekmez."**

İmâm-ı Âzam ise: **"İmamın namazı sahih olmadıkça cemaatin namazı da sahih olmaz."**

•

"Ümmetime zor gelmeyecek olsaydı, yatsı namazının böyle gecenin üçte birinde kılınmasını emrederdim." (Buhârî)

İmâm-ı Âzam -rahmetullahi aleyh-e göre: Yatsı namazını gecenin ilk üçte birine kadar bırakmak mendup ise de yarı geceye tehiri mekruhtur.

İmâm-ı Şâfiî'ye göre de mendup'tur.

•

İctihad farkının Âyet-i kerime üzerindeki uygulamasına da şu misali verelim:

Zihar kefareti ile ilgili Âyet-i kerime'de:

"Buna da gücü yetmeyen altmış fakiri doyursun." buyurulmaktadır. (Mücâdele: 4)

Hanefî ulemâsı bu ifade ile altmış fakirin yiyeceğini yedirmek, yani bu miktar yiyeceği vermek olarak anlamışlardır. Bu kefareti ödemesi gereken kimse altmış fakiri bir günde doyurabileceği gibi, bir fakiri altmış gün doyurmasının câiz olduğuna hükmetmişlerdir.

Âyet-i kerime'deki hükmün gayesi, belirtilen sayıda fakirin doyurulması ve yeme ihtiyacının karşılanmasıdır. Bir fakirin altmış gün ihtiyacının karşılanması da, bir günde altmış fakirin ihtiyacının karşılanması gibidir.

Şâfiî ulemâsına göre ise Âyet-i kerime'de geçmeyen bir lâfzın, yani "Yiyecek" kelimesinin varlığı kabul edilmekle, buna karşılık Âyet-i kerime'deki fakirlerin sayısını belirten "Altmış" kelimesi kaldırılmış olmaktadır. Halbuki Allah-u Teâlâ'nın bu emrindeki hikmetinin gayesi, altmış fakirin doyurulmuş olması muhtemeldir. Zira toplulukta bereket ve fazilet vardır. Böylece kefarete gereken kişi için beraberce duâ etme imkânı doğmuş olur.

Gerçek müctehidler bu şekilde içtihad ettiler. Bunlar Kur'an-ı kerim ve Hadis-i şerif'lerde kesin olan hükümlerde ve itikadî konularda görüş belirtmediler.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde:

"Ümmetimin ihtilâfı rahmettir." buyurmuşlardır. (Nevâdir-ül Usûl)

Yani fakih ve müctehidler büyüklerinin arasındaki ihtilâf, şeriat dairesini genişlettiği ve ümmet-i Muhammed'in muamelelerini kolaylaştırmaya sebep olduğundan rahmete vesiledir.

Yoksa kendilerini âlim zanneden bilgisizlerin ihtilâfı, nifaktan başka bir şey değildir. Gayeleri ittifak değil nifaktır. Bunların bütün iş ve icraatları hep kötülüktür. Bunları gururları aldatmıştır.

Bunlar huzur-u ilâhî'ye nasıl çıkacaklar?

•

Halk çoğunlukla nefse uydukları, İslâm'ı yaşamak, emr-i ilâhî'yi tatbik etmek nefislerine zor geldiği için açık kapı aramaktadırlar. Onlar da halkın içindeki bu arzuları bildiklerinden dolayı halkın hoşuna giden fetvâları vererek ifsad ediyorlar, beşeriyeti peşlerinden sürüklemek istiyorlar. Şu kadar var ki kendilerine modern müslüman adını verenler bunların peşindedirler.

Zaten Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz âhir zaman ulemâsının gökkubbe altındakilerin en şerhileri olacağını çok zaman evvel bildirmişti. Bu gibilere hiç hayret etmeyin. Bu gibi sapıklar, sadece bugün değil, bundan evvel de vardı, bundan sonra da çıkacak. O zaman türediği gibi, bundan sonra da türeyecektir.

Hakiki müctehidler ictheadlarını yürütüyorlardı. Bunlar ise ifsatlarını yürütüyorlar.

•

İslâm'ı yaşamayanlar İslâm'dan bahsetmeye sahib-i salâhiyet değildiler.

İslâm'ı yaşamadıkları halde İslâm'dan bahseden, ileri-geri konuşan, Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'leri hafife alıp, ortadan kaldıranlar tahripçidirler.

Bunlar ruh adamı değil süs adamıdır, sun'i çiçeğe benzerler. Ruhları ölmüştür, yaşayan nefistir, her biri bir canlı cenazedir. Bunların hükmü budur.

Ruhu ölmüş, kalbi mühürlenmiş, nefis putuna tapmış kimseler sapıktırlar ve yalancıdırlar. Zan ile hareket ederler. Kendileri saptıkları gibi, başkalarını da saptırmaya çalışırlar.

Oysa Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"İyi bilin ki yaratmak da emretmek de O'na mahsustur." buyuruyor. (A'râf: 54)

Mahlûkun hiç hükmü yoktur, kim olursa olsun. Böyle olduğu halde emr-i ilâhî'yi kenara itip bırakan, kendi arzu ve reyini ortaya koyan, kendi nefisini ilâh olarak ilân etti demektir. Bu gibi kimselerin sözünü doğru kabul edenler de onu ilâh edinmiştir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Resul'üm! Gördün mü o nefis arzusunu ilâh edineni? Artık ona sen mi vekil olacaksın? (Onu şirkten sen mi koruyacaksın?)" (Furkân: 43)

Emr-i ilâhî'yi bırakıp kendi arzularını hüküm yerine koyan hem şirke düşmüş hem de küfre girmiştir. Bunun böyle olduğunu kesin olarak bilin. Esas budur. Öz, Allah-u Teâlâ'nın kelâmı, Resulullah Aleyhisselâm'ın beyanıdır.

Allah-u Teâlâ diğer Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Onlar hakikaten kendilerinin bir şey üzerinde bulduklarını sanırlar. İyi bilin ki onlar yalancıdırlar.

Şeytan onları istilâ etmiş, onlara Allah'ı anmayı bile unutturmuştur. Onlar şeytan fırkasıdır. İyi bilin ki asıl kayba uğrayanlar şeytan taraftarı olanlardır." (Mücâdele: 18-19)

Öz ve özden alanlar öz söyler, özden nasıpdar olmayanlar söz söyler. Bu sözleri söyleyenler nefis putuna dayanarak şeytandan ilham alarak ve zanna uyarak söylerler. Bunların da alâmeti budur.

Nûr ehlinin kaynağı Hazret-i Allah ve Resul'üdür. Diğerlerinin kaynağı ise şeytanın iğvâsı ve kendi zannıdır.

Birisi Allah ehli, diğeri dalâlet ehlidir.

Allah-u Teâlâ'nın hükmü esastır, mahlûkun hükmü yoktur. Emir ve yasak koyma hakkı yalnız O'na aittir.

Diğer bir Âyet-i kerime'de ise:

"Hüküm, yücelerin yücresi Allah'ındır." buyuruluyor. (Mümin: 12)

Onlar ise kendi zanlarını yürüterek delilsiz ve mesnedsiz konuşmaktadırlar.

Onlar bu Âyet-i kerime'yi bilmiyor, görmüyor, görmek de istemiyorlar. Bu Âyet-i kerime'yi inkâr ediyorlar. Halbuki bir tek Âyet-i kerime'yi inkâr eden kâfirdir. Onlar ise sûreyi inkâr ediyorlar.

Hem Allah-u Teâlâ'nın hükmünü değiştirip kendi hükmünü koyuyorlar, hem de inkâra kalkıyorlar. Bu ise din-i İslâm'ı ifsattır, küfrün üzerinde bir küfürdür.

Bunlar gökkubbe altındaki insanların en şerlileridir.

•

Allah-u Teâlâ ancak "**Ulûl-elbâb**"a varanların hakikati bileceğini beyan buyuruyor. Çünkü onların muallimi bizzat Hazret-i Allah'tır.

Onlar Allah-u Teâlâ'nın bütün emirlerini tatbik etmiş, nehiyelerinden sakınmışlar, yani İslâm'ı yaşamışlardır.

Bunlar:

"Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!" (Hûd: 112)

Âyet-i kerime'sinde beyan buyurulduğu üzere İslâm'ı yaşamışlar ve başkalarının da yaşamaları için gayret göstermişlerdir.

Bir kimse Allah-u Teâlâ'nın bütün emirlerine riâyet etmedikçe, her nehyettiği şeyden kaçınmadıkça hiçbir zaman hakikat ehli olamaz.

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Robot Orduları Meydana İndi!

Soğuk savaş biteli 20 yıl oldu ancak silahlanma yarışı bitmedi. Küresel üstünlük mücadelesinde umduğunu bulamayan Amerika harp teknolojilerini geliştirme ihtirasından zerre miktarı geri adım atmadı.

Harp teknolojisi deyince hepimizin aklına uçaklar, füzeler, bombalar geliyor. Ancak küffar akla gelebilecek her yöntemi silah sistemi olarak kullanmaya çalışıyor.

Meselâ bir zamanlar bilim-kurgu filmi olarak seyrettiğimiz "robot orduları" artık bir gerçek olarak karşımızda duruyor. Amerika ordusunu büyük bir hızla "İnsansız Harp Araçları" ismiyle genelleyebileceğimiz robot sistemleri ile donatıyor. Uzaktan kumanda ile çalışan bu sistemlerin, öldürmeye kendi kendine karar veren türlerini geliştirmeye çalışıyor.

Türkiye de "Elektronik Harp Sistemleri" konusunda yakaladığı gelişme düzeyi sayesinde uzaktan kumandalı insansız harp araçları konusunda dünyanın önde gelen ülkeleri arasına girmeye çalışıyor. Amerika ile boy ölçüşecek derecede olmasa da dünyada söz sahibi olabilecek bir potansiyeli barındırıyor. Ancak sadece potansiyel sahibi olmak yeterli değil. Karşımızda hızla "Robot orduları" techiz eden bir küffar var.

"Bizim de olsun" diye değil, büyük bir azimle bu konuya eğilmek gerekiyor. Zira küffar "Düşmanlık" niyetini değiştirmiş değil!

Küffar Düşmanlık Niyetini Değiştirmiş Değil:

2001 bir dönüm noktasıydı. İkiz kulelerin yıkılması "Harp ve harabiyat çağı"nın işaret fişeği oldu. Küffar İslâm ve müslüman düşmanlığını, içindekini dışına vurdu.

Aslında İslâm dinini ve müslümanları hedef alan planlamalar "Soğuk Savaş"ın hemen ertesinde yapılmaya başlandı. 90'lı yıllarda NATO tatbikatlarında düşman kuvvetler yeşil renkte gösterilmeye başlandı. Niyet o zamandan kurulmuştu. 11 Eylül hadisesi, kılıcı kınından çıkartmanın bahanesi oldu, küffar maskesini attı, içini dışarıya çıkarttı. Fakat bu düşmanlık kendisine biraz pahalıya mal oldu, beklemediği durumlarla karşılaştı, geri adım atmak zorunda kaldı.

Ancak niyetini değiştirmiş değil. Bu sebeple uyanık ve hazırlıklı olmak lâzım. Zira son kale burasıdır. En çok çekindikleri yer de burasıdır. Sıra ile gitmeye çalışıyorlar. Sıranın sonunda biz varız. Bundan emin olabilirsiniz!

Hazırlık:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"(Ey iman edenler!) Onlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve cihad için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın. Bununla hem Allah'ın düşmanlarını, hem de sizin düşmanlarınızı ve bunların dışında sizin bilmediğiniz Allah'ın bildiği diğer düşmanlarınızı korkutup yıldırırsınız." (Enfâl: 60)

Hadis-i şerif'te de: **"Düşmanın silahıyla silahlanınız."** buyuruluyor.

Binaenaleyh harp teknolojisi olarak, zihniyet olarak hazırlıklı olmamız lâzım. Silah üretiminde olduğu gibi; tarımsal üretim olsun, ilaç sanayii olsun, enerji olsun, bir harp durumunda en lüzumlu her sahada tabir caizse istim üstünde olmak lâzım.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde **"Gücünüzün yettiği kadar"** buyuruyor. Büyük bir azim isteniyor.

Türkiye bir şeyler yapmaya çalışıyor, ancak "Gücünün yettiği kadar" değil. Bizim gücümüz çok daha fazlasına yetecek durumda.

Teknoloji Hızlı Değişiyor:

Teknoloji ve tabii buna bağlı olarak harp teknolojisi büyük bir hızla değişiyor.

Bir kaç sene öncesinin bilgisayarlarının eski teknoloji sayıldığı bir gelişme süreci yaşıyoruz. Meselâ ilk defa 1981 yılında kullanılan Uzay Mekikleri bugün artık -müzelik- eski teknoloji ürünü bir araç olarak iskartaya ayrıldı. Bir zamanlar NASA bu araçların ömrünü uzatabilmek için internetten eski bilgisayar parçaları arıyordu:

"Uzaya eskici lazım! Elinizde kasasını tokatlayarak çalıştırdığınız antika bir bilgisayar varsa, NASA ile iş yapabilirsiniz! NASA, internette uzay mekiklerine yedek parça arıyor. ... NASA'nın en çok aradığı parçaysa '8086' kodlu bir Intel çipi. Bu çip, ilk mekiğin fırlatıldığı 1981'de geliştirilmiş." (Radikal, 15 Mayıs 2002)

İnsansız Harp Araçlarında Gelinek Nokta; Bilim Kurgu Filimlerinde Robot Ordularını Çağırıyor:

Bugün harp teknolojileri açısından en büyük gelişmeler "İnsansız savaş araçları"nda yaşanıyor. "Namerd" düşman namına yarışır savaş araçları üretiyor. Bu araçlarla yapılan saldırılar gazetelerde artık rutin haber olarak görülüyor:

"ABD yine insansız uçakla Pakistan'ını vurdu: 13 ölü" (04 Nisan 2009)

"ABD insansız savaş uçakları tarafından, Pakistan'ın kuzeyinde bulunan Miranşah bölgesine düzenlenen iki ayrı saldırıda 8 kişi öldü." (06 Ocak 2010)

"ABD'nin insansız uçaklarla Pakistan'ın kuzeyindeki aşiretler bölgesine düzenlediği saldırılarda 11 kişi öldü." (16 Ocak 2010)

"Aşırı dincilere ait internet sitelerini izleyen Amerikan istihbarat örgütü SITA, Türkistan İslamcı Partisi'nin internet sitesinde, parti üyesi 2'si Türk 13'ü Uygur 15 militanın, Salı günü Afganistan'da insansız uçaktan yapılan füze saldırısında yaşamlarını yitirdiklerinin haber verildiğini açıkladı." (23 Ocak 2010)

Amerika insansız uçakları ilk olarak 2001 yılında Afganistan'da kullanmaya başladı. 2002 yılında Yemen'de içinde terörist olduğu söylenen hareket halindeki bir araç bu uçaktan atılan füzelerle havaya uçuruldu. 6 kişi öldü. Bu uçakların Afganistan haricinde başka bir ülkede kullanıldığı ilk saldırı bu oldu.

Uzaktan yönlendirme teknolojisi Mars'a araç gönderip dünyadan kumanda edebilecek düzeye geldi.

İnsansız araçlar sadece havada değil, karada da kullanılıyor. Karadaki kullanım, havaya göre daha zor. Amerika her yıl insansız, kumanda ile çalışan kara araçları yarışması düzenliyor.

Bu teknolojilerin gelişmesi ve kullanılıyor olması kadar yaygınlığı belki daha ürkütücü. Aşağıdaki haberde **"ABD ordusunun artık yedi bin insansız uçağı ve en az 10 bin kara aracı var."** **"hava kuvvetleri, artık pilottan çok insansız uçak operatörü eğitiyor."** cümleleri dikkat çekiyor:

"ABD'nin robot ordusu büyüyor! Cepheye giderek daha çok robot süren ABD ordusu, ... robotlar, Maryland'daki Patuxent River üssünde görücüye çıktı. 'MQ-8B Fire Scout' insansız helikopteri, ... 'Pakbot' adlı kara robotu ...

'İnsansız devrimin başlangıcında olduğumuzu düşünüyorum. Bu programlara milyarlarca dolar harcıyoruz' diyen donanma ile deniz piyadelerinin insansız uçak programından sorumlu Gery Kessler, ... robotların da taktik ve stratejide büyük değişiklik getiren yeni bir teknoloji olduğunu söylüyor. 2003'te cephaneliğinde robot olmayan ABD ordusunun artık yedi bin insansız uçağı ve en az 10 bin kara aracı var. Başta insansız uçağı karşı çıkmış hava kuvvetleri, artık pilottan çok insansız uçak operatörü eğitiyor..." (Radikal, 16 Ağustos 2009)

Bu teknolojik gelişmelere rağmen Afganistan gibi teknolojiden en uzak bir ülkede Amerikan nakliye uçaklarının birbiri ardınca Amerikan bayrağına sarılı tabutlarla gerisingeriye seferler yapıyor olması ironik bir durum. Ancak Taliban'ın karşılarında hiçbir insan görmediğı halde onlarca militanını kaybettiğı de bir gerçek.

Şimdilik bu silahlar uzaktan kumanda edilerek kullanılıyor. Ancak bu namerd teknolojide daha ilerisi hedefleniyor:

"Amerika robot askerler üretiminde hızla ilerliyor: Peki 'öldürme' kararını robotları yönetenler mi verecek bizzat robotun kendisi mi? YANIT: ROBOTUN KENDİSİ... Pentagon, insanlar tarafından denetlenmeyen, otonom düşünecek ve gerektiğinde de öldürecek "robot askerler" üzerinde çalışıyor. ... Georgia Teknoloji Enstitüsü'nden robotik uzmanı Ronald Arkin, 'Eğilim bu yönde. Savaşlarda otonom robotlar devreye girecek. Savaş alanının koşulları bunu zorluyor' dedi. ... Bir başka uzman

olan Noel Sharkey, 'Biz uyurgezerken çok cesur bir yeni dünyaya adım atıyoruz. O dünyada robotlar kimleri ne zaman öldüreceğine karar verecek' diye konuştu." (27 Mart 2009)

Görüldüğü gibi sivil kaybı, savaş hukuku Amerika'nın umurunda değil. Küffar neye hazırlanıyor, iyi görmek lâzım.

"AMERİKAN ordusunu yeni savaş biçimlerine hazırlayan ABD Ortak Kuvvetler Komutanlığı, 20 yıl içinde kendi başına hareket eden robotların savaş alanlarında standart haline geleceğini öngörüyor. ...

ABD, 2003'te Irak'ı işgal ettiğinde kuvvetleri arasında hiç robot yoktu, bugün ise yılda 33 bin görev yürüten 12 bin robota sahip. **Robotları uzaktan yönetmek için gönderilen sinyaller isyancılar tarafından gittikçe daha çok kesiliyor ve robotlar etkisiz hale getiriliyor. Bunun önüne geçmek isteyen ordu, sinyalini yitirse kendi başına hareket edecek robotlar geliştirmeye başladı.**" (23 Ocak 2010)

Amerika bu seviyeye gelebilmek için yaklaşık 10 yıl önce planlarını devreye sokmuştu. Bu planlar 2003 yılındaki bir ajans haberi şöyleydi:

"Amerikan ordusu modernize ediliyor. Ordunun 'geleceğin muharebe sistemi'yle donatılmasını öngören 15 milyar dolarlık program uyarınca, 2010'a dek kısmen ya da tamamen robotlaştırılmış kara araçları devreye girecek. ... Bazısı mürettebatsız kullanılabilen 18 savaş aracı, hafiflikleri sayesinde nakliye uçaklarıyla dünyanın her yerine taşınabilecek ve gelişmiş iletişim donanımıyla muharebe alanının ayrıntılı görüntülerini elde edebilecek."

Robotlar, korkak Amerikan askerinin yerini alıyor.

"Predator" isimli İnsansız Hava Araçları Afganistan ve Pakistan'da yüzlerce sivilin ölümüne sebep oldu.

Türkiye Robot Teknolojisinin Neresinde?

Geçtiğimiz Aralık ayında Aselsan'ın insansız sistemlerdeki başarısı şöyle haber olmuştu:

"Aselsan, insansız sistemlerde dünya liderliğine koşuyor.

İnsansız sistemleri ana faaliyet alanlarından birisi olarak belirleyen Aselsan, uluslararası İnsansız Araçlar Yarışması MAGIC-2010'da dünya çapında ilk 10 takım arasına girmeyi başardı ve 50 bin dolarlık ödül kazandı.

Avustralya ve ABD Savunma Bakanlığı organizasyonları tarafından ortaklaşa düzenlenen yarışma için Aselsan'ın takım liderliğinde bir ekip oluşturuldu. ...

Finalist robotlar ve takımları, 8-13 Kasım 2010 tarihinde Avustralya'da Adelaide kentinde yarışacak. Bu yarışmayı kazanan takım ise 750 bin dolarlık ödülün sahibi olacak. ... yetkililer, yarışmada ilk 10'a kalan takımların Türkiye ile birlikte ABD, Avustralya, Japonya ve Kanada'dan oluştuğunu belirttiler."

Aselsan "İnsansız Savaş Araçları" konusunda dünya çapında başarılarına imza atıyor. "İZCİ" adı verilen bu robot topladığı verileri merkeze iletebiliyor, üzerine silah monte edilebiliyor. Aselsan'ın "Gezgin", "Kâşif", "Denizci" isimli başka insansız harp aracı projeleri de bulunuyor. Türkiye askerî robot teknolojilerinde küçümsenemeyecek bir seviyede.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin orta irtifa uzun havada kalıslı İnsansız Hava Aracı (İHA) ihtiyacını karşılamaya yönelik Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ. tarafından "Türk İnsansız Hava Aracı" (TİHA) ismiyle bir proje yürütülüyor. İlk uçuşun Nisan ayına kadar yapılması planlanıyor.

Türkiye bir taraftan İsrail'in Heron'larından almaya çalışırken kendi insansız uçağını da üretmeye çalışıyor. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ. (TUSAŞ)'nin yürüttüğü "Türk İnsansız Hava Aracı" (TİHA) projesi tamamlanmak üzere.

Vestel, Kale Kalıp gibi savunma sanayii alanında faaliyet gösteren özel firmalarımızın da "İnsansız Hava Aracı" projeleri olduğunu biliyoruz. Bu firmalarla ilk anlaşmalar imzalanmak üzere:

"Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında toplanan Savunma Sanayii İcra Komitesi Toplantısı'nın ardından yaptığı açıklamada, toplantıda, değerlendirme çalışmaları tamamlanan projelerde yüklenici firmalar ile sözleşme imzalamak üzere Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın yetkili kılındığını belirtti. Bakan Gönül, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın 2 adet Taktik İnsansız Hava Aracı Sistem ihtiyacını karşılamak üzere Kalekalıp/Baykar Makina Ortak Girişimi ile, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin taktik insansız hava aracı ihtiyaçları çerçevesinde katapult ile atılabilen 1 adet sistemin Vestel Savunma Sanayi A.Ş tarafından geliştirilmesi için sözleşme görüşmelerine başlanmasına karar verildiğini açıkladı."

Görüldüğü gibi Türkiye insansız araç üretiminde nitelik olarak Amerika ile boy ölçüşebilecek bir potansiyele sahip. Hemen bütün harp araçlarının elektronik ve bilgisayarlı kumanda sistemleri ile çalıştığı bir devirdeyiz. İnsanlı harp araçlarında Türkiye her türlü modernizasyonu yapabilecek seviyeye geldi. Bu birikim insansız harp sistemleri üretiminde bizi birçok ülkenin önüne geçiriyor. Biz de bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Ancak yapılanlar yeterli dersek eksik söylemiş oluruz.

Harp teknolojilerine destek ve yatırım noktasında büyük bir azim ve gayret içerisinde olmak gerekiyor.

TARİHTEN SAYFALAR

Murâd Hüdâvendigâr'ın Seferlerine Işık Tutan En Eski "Gazavât-nâme" Örneği:

"Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân bin 'Osmân Hân"

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan XV. yüzyılın başına kadar yazılmış târih kaynaklarının yok denecek kadar az oluşu, "tahrişçi"liklerini "târihçi" vasfı altında gizlemeye çalışan bâzı fırsat düşkünlerine, bu dönemle ilgili rivâyetleri ya toptan reddetme, ya da bunları istediği doğrultuda şekillendirme imkânı vermiştir. Gerçekten de Osman Gâzi'den Çelebi Mehmed'in ölümüne kadarki dönem hakkında bildiklerimiz oldukça yüzeysel ve karmaşıktır. Aynı durum, I. Murâd (Hüdâvendigâr) döneminin ilk 24 yılı için de geçerli olmakla birlikte, Osmanlı müverrihleri arasında aslı şekliyle yalnız Neşri'nin kullandığı çok önemli bir târih metni onun, târihin akışını değiştiren çok önemli olayların yaşandığı son 5 yıllık dönemi hakkında, okuyanları hayrete sürükleyecek ölçüde orijinal ve ayrıntılı bilgiler sunmaktadır.

Osmanlı "Gazavât-nâme" Örneklerinin En Eskisi:

Sultan II. Bâyezid'in saltanatı zamânında en geniş ve en kapsamlı Osmanlı târihlerinden birini kaleme alan Mehmed Neşri, "**Kitâb-ı Cihân-nümâ**" adını verdiği bu eserini yazarken, Murâd Hüdâvendigâr döneminin son 5 yıllık vak'alarına kadarki kısımda Yahşi Fakih Menâkıbı'nın Âşık Paşa-zâde'deki özetinden, onun kadar meşhur olmamakla birlikte ondan daha sağlam ve güvenilir bilgiler içeren "**Osmân Târihi**"nin,⁽¹⁾ şükullah tarafından ihtisar edilen bir zeylinden ve bâzı târihî takvimlerden yararlanmıştır. Rivâyetleri birleştirmedeki üstünlüğü ve yüksek sentez gücü ile dikkati çeken müellif, bundan sonra eserine Niş fethinin hemen öncesindeki olaylarla başlayıp, Sultan Murâd'ın Kosova'da şehâdetine kadar devâm eden özgün bir "**Gazavât-nâme**" metnini (interpolation)⁽²⁾ değiştirmeden almıştır. Sultan Murâd'ın 687-691 (1385-1389) yılları arasında gerçekte şirbistan, Karaman ve Bulgarsitan seferlerini görölmedik bir ayrıntı ile aktaran bu kaynağın, bu dönemde yazılmış orijinal bir eser olduğu analitik bir değerlendirmeye tâbî tutulduğunda hemen anlaşılır.

Osmanlı gazavât-nâme türünün en eski örneği sayılabilecek olan bu metin, onu araya Arapça başlıklar ilâve ederek değiştirmeden aktaran Neşrî'den önce, Rûhî Çelebi tarafından da ihtisar edilerek kullanılmış;⁽³⁾ Kemâl Paşa-zâde'nin Murâd Hüdâvendigâr dönemiyle ilgili "III. Defter"ine⁽⁴⁾ ve İdrîs-i Bitlisî'nin yine aynı dönemi kapsayan "III. Ketîbe"sine⁽⁵⁾ ise süslü ve edebî bir dille aktarılmıştır.

"Gazavât-nâme"nin Orijinal İsmi ve Yazılış Târihi Nedir?

Müstakil nüshalarından hiçbiri günümüze ulaşmayan **"Gazavât-nâme"** metni, tamâmı Neşrî târihinin arasına yerleştirilmiş orijinal bir ara metin (interpolation) niteliğinde karşımıza çıktığı için, ismi ve müellifi hakkında herhangi bir mâlûmâta sâhip değiliz. Ne var ki **"Gazavât-nâme"**nin meçhûl yazarı, olayları anlatırken eserin ismi ve yazılış târihi hakkında bize önemli ipuçları sunar.

Sultan Murâd'ın 1385'ten ölümüne kadarki gazâlarını ayrıntılı bir biçimde tasvir eden bu eser, her şeyden önce bir "gazavât-nâme"dir ve yazıldığı dönemin yerleşik üslûbu ve te'lif metodu dikkate alındığında, içinde gazâları anlatılan şahsın, yâni yazılışına sebep olan Sultan Murâd'ın adını taşıması gerekir. Kosova Savaşı öncesinde Sultan Murâd'ı: *"Şehinşâh-ı a'zam ve Sultân-ı mu'azzam, kutb-ı dâ'ire-i zamân ve iftihâr-ı Âl-i 'Osmân, Gâzî Murâd Hân bin Orhân"* diye takdim etmesine bakılırsa,⁽⁶⁾ "Gazavât-nâme" müellifi yazılışından yarım asır sonra karşımıza çıkan diğer iki gazavât-nâmeden, müellifi belli olmayan mensur **"Gazavât-ı Sultân Murâd bin Muhammed Hân"**⁽⁷⁾ ve Gelibolulu Za'îff Mehmed'in manzum **"Gazavât-ı Sultân Murâd İbn-i Muhammed Hân"**⁽⁸⁾ mesnevîlerinde görüldüğü gibi, asrın pâdişâhının adını babasının ismini de katarak zikretmeye yatkındır. Bu durumda, elimizdeki eserin adı da buna paralel olarak **"Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân bin 'Osmân Hân"** olmalıdır.

Eserin yazılış târihine gelince; bu konudaki ipucu ise, 1386 Karaman seferinin anlatıldığı yerde⁽⁹⁾ karşımıza çıkar. Karaman-oğlu'nun hezîmete uğradığı ânı oldukça hoş ve nükteli bir üslûpla, ilginç tasvir ve benzetmelerle aktaran müellif, onun bu târihten sonra bir daha Osmanlı topraklarına saldırmaya cür'et edemediğini ifâde ederek: *"Muhassal Karamân-oğlı bir vechile sındı-ki, andan soñra ayruk 'Osmânîler'e mu kâvemet ihtimâli kalmadı; hemân ol-demden berü burnı uvalub, yüzi yire sürilüb, ayruk davranmağa mecâli kalmadı."* der.⁽¹⁰⁾

Kim olduğunu bilmediğimiz **"Gazavât-nâme"** müellifi, burada kendi izlenimlerine dayanarak, Karaman-oğlu'nun kendi zamânına kadarki durumundan söz etmektedir. Onun ifâdesine göre Karaman-oğlu bu savaşta Sultan Murâd tarafından öylesine sindirilmişti ki, o günden beri Osmanlılar'ın karşısına çıkmaya bir daha cesâret edememişti. 1386 Karaman seferinden sonra karşımıza çıkan ilk Karaman saldırısı, Neşrî'nin ve diğer Osmanlı müverrihlerinin kayıtlarına göre 792 hicrî (m. 1390) târihinde gerçekleşmiştir.⁽¹¹⁾ **"Gazavât-nâme"** metni Sultan Murâd'ın 791 (m. 1389)'da Kosova'da şehâdetiyle sona erdiğine göre, eser 1389 yılı sonu veya 1390 yılı başlarında; daha net bir ifâdeyle Şeh-zâde Bâyezîd'in cülûsundan hemen sonra, 1390 (h. 792) yılı civârında yazılmıştır.

"Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân"ın Yazarına İlişkin Tespitler:

Neşrî'nin **"Kitâb-ı Cihân-nümâ"**da, Niş fethi öncesinden Kosova Savaşı'nın sonuna kadarki kısma değiştirmeden eklediği **"Gazavât-nâme"**nin aydınlatıla mamış en önemli sorunlarından birisi -ve hattâ belki de en önemlisi- de, eserin kim tarafından kaleme alındığı meselesidir.

Niş'ten Kosova'ya kadarki 5 yıllık süreci en ince ayrıntısına kadar tasvir eden bu kaynağın müellifi ve mâhiyeti hakkında çeşitli görüşler ortaya atılmıştır. S. W. Reinert, **"Gazavât-nâme"**nin özellikle Ali Paşa'nın Bulgaristan seferiyle ilgili zengin ayrıntılar içerdiğine dikkati çekmiş, ancak bu metnin *"bir görgü tanığına dayandığını varsaymanın bir tahminden ibâret olacağını"* öne sürmüştür.⁽¹²⁾ Reinert'ten sonra **"Gazavât-nâme"**nin Ali Paşa'nın Bulgaristan seferi ile ilgili kısmını ayrıntılı olarak inceleyen ve buradaki yer adlarının doğruluğunu net bir biçimde tespit eden Michael Kiel, hâlâ kayıp bulunan bu

kaynağın "bir göz tanığı tarafından yazılmış" veyâ Neşrî'ye "bir göz tanığı tarafından XV. yüzyıl başlarında anlatılmış" olabileceğini tahmin etmiştir.⁽¹³⁾

Son olarak her iki araştırmacının varsayımlarını kısaca değerlendiren Halil İnalıcık, Kiel'in kaynağın mâhiyetini Reinert'ten daha iyi anladığını isâbetle belirtmiş; ancak hemen sonra isâbetsiz bir biçimde bu kaynağı Ahmedî'ye atfetmiştir.⁽¹⁴⁾ İnalıcık'ın tek bir savaştan değil, 1386 Karaman seferi de dâhil olmak üzere pek çok savaştan sözetmesine rağmen "**Gazavât-nâme**" değil de "**Gazâ-nâme**" olarak nitelendirdiği bu metnin Ahmedî'ye âit olduğu iddiâsı somut bir târihî delile değil, ünlü şâirin Germiyan Beyi Süleyman Şâh'ın ölümünden sonra (790/1388), bölgede hüküm süren Şehzâde Bâyezîd'le birlikte, savaş için Rumeli'ye geçmiş olabileceği varsayımına dayanır. Hâlbuki yeni keşifler onun, Germiyan diyârından ayrıldıktan sonra Aydın-oğlu Mehmed Bey'in küçük oğlu İsa Bey'in hizmetine girdiğini, Osmanlı sarayına gelişinin ise en erken 1390'lı yıllardan sonra gerçekleştiğini ortaya koymaktadır.⁽¹⁵⁾ Bu ise "**Gazavât-nâme**"nin yazılışından sonradır. Dolayısıyla İnalıcık'ın tahminden öteye geçmeyen bu gibi iddiâlarına ihtiyatla yaklaşılmalıdır. Şu hâlde elde herhangi bir delil olmasa bile, analitik bir yaklaşımla "**Gazavât-nâme**"nin yazarı hakkında başka tespitlere ulaşmaya imkân var mıdır?

Öncelikle şunu belirtelim ki, "**Gazavât-nâme**" önce Kiel'in ve daha sonra İnalıcık'ın isâbetle belirttiği üzere, gerçekten de olayların içinde yer alan bir görgü şâhidi tarafından kaleme alınmıştır. Eserdeki yer adlarının doğruluğu, buralardaki bekleyiş sürelerinin neredeyse günü gününe kayıtlı ve anlatılan vak'aların aşırı derecede ayrıntılı oluşu bunu doğrular. Bununla birlikte yazarın, anlattığı tüm vak'aların görgü şâhidi olduğu da söylenemez; çünkü o, Prof. Dr. İnalıcık'ın dediği gibi⁽¹⁶⁾ efendisi Süleyman Şâh'la birlikte Karaman seferine katılmamış, aksine bizzat kendi ifâdesine göre bu konudaki bilgileri, savaşta hazır bulunan başka birinden aktarmıştır:

"İşitdik ki Lâz'dan Karaman cenginde leşker vardı; anda yasak olıcak Lâz kâfirleri müsülmânlara müte'âriz olub, Hünkâr anlara siyâset itmışdi."⁽¹⁷⁾

Ali Paşa hakkındaki övgü dolu sözlerinden ve Bulgaristan seferi sırasında olup bitenleri pâdişâha yakın bir noktadan değil, bizzat onun yanından nakletmesinden Çandarlı Ali Paşa'nın mâiyyetinde yer aldığı açıkça anlaşılan müellif, sefer sırasında yaşananları doğrudan kendi müşâhedelerine dayanarak anlatırken; bu sırada merkezde yaşanan gelişmeleri de, orada bulunan bir başka kişinin verdiği bilgiler doğrultusunda eserine kaydetmiştir.

Nitekim şu sözleri bunu ispat etmektedir:

"Bundan öñdin işitdik-kim Sultân Murâd Hân Gâzi'nüñ büyük oğlu Bâyezîd Çelebi Sultân Murâd Gâzi'nüñ akabince geçmişidi, ammâ kiçi oğlu Ya'küb Çelebi Anadolu'da kalmışidi."⁽¹⁸⁾

Şâhid olduğu olayları büyük bir titizlikle, ayrıntılı bir biçimde aktaran "**Gazavât-nâme**" yazarının, râvîlerini seçmekte de aynı titizliği gösterdiği ve vak'aları olup-bitenleri yakından tâkip eden kimselerden naklettiği anlaşılmaktadır. Gerçekten de onun bu iki süreç hakkında verdiği bilgiler, en az kendisinin anlattığı olaylar kadar tafsilâtlıdır. Tüm bu özellikler haklı olarak onun eserine, 687-691 (1385-1389) yılları arasındaki gelişmeleri ihtivâ eden en orijinal ve en ayrıntılı kaynak olma vasfını kazandırmıştır.

"Gazavât-nâme"nin

Bilinmeyen Târihî Olayların Çözümündeki Rolü:

"**Gazavât-nâme**"nin içerdiği sağlam ve esaslı bilgiler, yaklaşık bir asırdır Sırp kaynaklarındaki kısa ve belirsiz ifâdeleri tercih eden batılı araştırmacılar tarafından ya istismâr edilmiş, ya da büsbütün reddedilmiştir. Şimdiye kadar Jireçek, Gibbons, Stojanoviç, Mihajliç, Schreiner ve Çirkoviç tarafından çeşitli şekillerde ele alınan ve en son Reinert ve Halil İnalıcık tarafından üzerinde durulan bu devre ile ilgili tenkidî görüşlerin çoğu ya eksik, ya da yanlıştır.

Örneğin; Kosova Savaşı'na zemin hazırlayan olaylar arasında yer alan ve Gibbons, Schreiner, Çirkoviç ve Reinert'in bir türlü içinden çıkamadıkları "Ploşnik" meselesi bunun en çarpıcı örnekleri arasındadır. Günümüze 4 farklı versiyonu ulaşmış olan Sırp kroniklerinde Sultan Murâd'ın Lazar'la savaşmak üzere Ploşnik'e geldiğini doğrulayan; ancak burada ne olduğunu belirsiz ifâdelerle aktaran birer cümlelik kayıtlar yer alır.⁽¹⁹⁾ Çirkoviç ve Reinert bu kayıtlardan o sırada bölgede ne olduğunu tespit etmekte zorlanmış ve özellikle Reinert, kroniklerin tüm versiyonlarındaki ortak ifâdeleri bırakıp, yalnız III. versiyonun "b" kategorisinde geçen tahrif edilmiş bir ifâdeyi ön plâna çıkararak, taraflı bir yaklaşımla Lazar'ın Ploşnik'te Osmanlılar'a karşı zafer kazandığı iddiâsını ortaya atmıştır.⁽²⁰⁾

Hâlbuki "Gazavât-nâme" daha ilk satırlarında, Sultan Murad'ın Niş fethi öncesinde buraya niçin gittiğini ve hangi sebeple geriye döndüğünü açıkça ortaya koymaktadır:

"Murâd Hân Gâzî Sırf iline vardı, umardı-ki Lâz gelüb uğraşa. Zîrâ cem'iyetin işitdi. On dört gün oturdu, hiç 'adû zâhir olmadı. ...Sultân Murâd Gâzî vüzerâyile müşâvere itdi, eyitdiler: 'Bu vilâyetin kilidi ve kâfirün hazînesi Niş'dür, anuñ üzerine düşmek gerek!' didiler. Hunkâr dahî ol re'yi savâb görüb, gelüb Niş'ün üzerine düşüb muhâsara itdiler."⁽²¹⁾

Reinert'in yanlış bir mânâ çıkardığı III. versiyonun "a" kategorisindeki şu kayıt, "Gazavât-nâme"de geçen yukarıdaki ifâdeleri açıkça tasdik etmektedir:

"Mourati (Murad) Knez'le (Lazar) karşılaşmak için yola çıktı ve Ploşnik'ten geri döndü."⁽²²⁾

Görülüyor ki "tahrifçi"lerin iddiâ ettiği gibi burada ne bir savaş olmuş, ne de Sırp Osmanlılar'a karşı bir zafer kazanmıştır. Bu çarpıcı örnek, "Gazavât-nâ me"deki bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini açıkça ortaya koyduğu gibi; Sırp kaynaklarındaki müphem ifâdeleri de kontrol etmemize yardımcı olmaktadır.

Osmanlı seferleri adına kaleme alınmış ilk ve en eski gazavât-nâme örneğini teşkil eden bu metin, aslında daha uzun ve ayrıntılı bir incelemeyi gerektirmektedir. Biz burada eserin yalnızca ana hatlarını belirlemek ve târihî önemini ortaya koyacak birkaç delil göstermekle yetindik. İleride İnşâallah eserle ilgili daha geniş bir değerlendirmeye yer verilecektir.

(1) Osmanlı târihinin kuruluş ve kuruluş öncesi dönemi hakkında en eski ve en orijinal Osmanlı rivâyetini içeren bu eserle ilgili ayrıntılı mâlûmât, "Kaynak ve Belgeler Işığında Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu" adlı kitapta ve eserin manzum ve mensur metinlerinin neşri sırasında verilecektir.

(2) Mehmed Neşrî, "Kitâb-ı Cihân-nümâ", c. 1, s. 210-308, haz.: F. R. Unat - M. A. Köymen. TTK, Ankara, 1949.

(3) Krş. Rûhî Çelebi, "Târîh-i Rûhî", Berlin Staatsbibliothek, Tübingen, MS Or. Quart, nr.: 821, vr. 29^b-36^a.

(4) İbn-i Kemâl (Kemâl Paşa-zâde), "Tevârîh-i Âl-i 'Osmân", III. Defter, Millet Ktp. Ali Emîrî, nr.: 30/3, vr. 99^a-114^a.

(5) İdrîs-i Bitlisî, "Heşt Behişt Tercümesi", III. Ketîbe, c. 1, s. 337-405, transkripsiyon: Dr. M. Karataş - Dr. S. Kaya - U. Yaşar Baş, BETAV Yayını, Ankara, 2008.

(6) Neşrî, "Kitâb-ı Cihân-nümâ", c. 1, s. 290.

(7) Eser, Halil İnalçık - Mevlûd Oğuz tarafından yayınlanmıştır: "Gazavât-ı Sultân Murâd bin Muhammed Hân", İzîlâdi ve Varna Savaşları Üzerinde Anonim Gazavât-nâme. TTK yayını, bas.: Ankara, 1978.

(8) Gelibolu'lu Za'îfî Mehmed, "Gazavât-ı Sultân Murâd İbn-i Muhammed Hân", Afyon Gedik Ahmed Paşa İl Halk Ktp. nr.: 18349/1, vr. 1^b-100^a.

(9) Krş. "Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân" / Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 226.

(10) "Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân" / Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 230.

(11) Neşrî, "Kitâb-ı Cihân-nümâ", c. 1, s. 312-314.

- (12) S. W. Reinert, "A Byzantine Source of the Battle of Bleca and Kosovo Polje: Kydones Letters, 396 and 398 Reconsidered", in: *Studies in Ottoman History in Honor of Professor V. L. Ménage*, p. 250, ed. C. Heywood - C. Imber, ISIS Pressi, 1994.
- (13) Kiel, "Mevlana Neşrî and the Towns of Medieval Bulgaria", in: *Studies in Ottoman History in Honor of Professor V. L. Ménage*, p. 165-187.
- (14) Krş. Halil İnalçık, "*Klasik Edebiyat Menşei: İrani Gelenek, Saray İşret Meclisleri ve Musâhib Şâirler*", Türk Edebiyatı Tarihi, c. 2, s. 265-267, 276-279. Kültür Bak. yay., Ankara, 2007.
- (15) Krş. Ali Temizel, "*Ahmedî'nin Bedâyi'u's-Sihr fi Sanâyi'i's-Şi'r*" İsimli Eserindeki Türkçe ve Farsça Şiirleri", Selçuk Üniv. Türkiyat Arş. Dergisi, sy.: 14 (Güz, 2003), s. 91-92.
- (16) H. İnalçık, a.g.m., s. 266.
- (17) "Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân" / Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 234.
- (18) "Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân" / Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 258.
- (19-20) Krş. S. W. Reinert, a.g.m., s. 250 vd.
- (21) "Gazavât-ı Sultân Murâd bin Orhân" / Neşrî, a.g.e., c. 1, s. 210.
- (22) Nüşanın orijinalindeki ifâde şudur: "Isxodi Mourati cari na Kneza, i vrati se opeti ot Plocnika is Toplice." L. Stojanoviç, "*Strai srpski rodoslavi i letopisi*", Belgrad-Sramska Kalovci, s. 215, nr.: 591/2, bas. 1927.